

Ochranné a digitalizačné úkony (ODÚ): Terminológia pre pole 583 formátu MARC 21

OBSAH

Štruktúra dokumentu ODÚ: Terminológia

Dokument ODÚ: Terminológia slúži ako inštitucionálne smernice, aj ako údajový slovník. **1. časť** obsahuje úvod a prezentuje prehľad štandardizovaných termínov ochranných a digitalizačných úkonov. **2. časť** pozostáva zo smerníc na konštrukciu polí 583 so zameraním sa na konkrétne úkony. Každá konkrétna množina je koncipovaná ako “vložená príloha” so špecifickým návodom. **3. časť je** údajový slovník, čiže kompilácia všetkých štandardizovaných termínov spojených s úkonmi ochrany s digitalizácie dokumentov.

1. časť - Prehľad

Úvod

História dokumentu ODÚ: Terminológia

Pole 583 formátu MARC 21: prehľad

Zásahy použitia a konštrukcie poľa

Ochranné a digitalizačné úkony

2. časť - Návod na tvorbu polí 583 formátu MARC – PODEA ÚKONU

3. časť - Údajový slovník pre terminológiu ochranných a digitalizačných úkonov

Príloha A: Relevantné štandardy a predpisy

Copyright: Library of Congress, December 2004

Translation: Slovak National Library, December 2009

1. časť - Prehľad

Úvod

Pole 583 obsahuje informácie o úkonoch (t.j. činnostiach, zásahoch, akciách), ktoré sa vykonávajú na katalogizovaných zdrojoch. Táto konkrétna množina inštrukcií definuje prax zaznamenávania informácií o ochranných a digitalizačných úkonoch. Kódované informácie v poli 583 riadiace sa touto praxou využívajú konvenciu so zápisom “\$2 pda”, čo je údaj o vyhovení.

Dokument Ochranné a digitalizačné úkony (ODÚ): Terminológia pre pole 583 formátu MARC 21 (ďalej len ODÚ: Terminológia) definuje štandardizovanú terminológiu pre úkony ochrany a digitalizácie a umožňuje inštitúciám evidovať a zaznamenávať takéto úkony, vrátane úkonov, ktoré sa môžu realizovať v budúcnosti (bežne označované ako perspektívna katalogizácia alebo príprava na spracovanie). Informácie v poli 583 slúžia na vykonávanie informovaných rozhodnutí v oblasti ochrany a konzervovania a inštitúcie podľa nich vedia určiť, či a do akej miery môže byť objekt alebo zbierka predmetom ochrany alebo digitalizácie. Vzhľadom na uvedené musia inštitúcie, ktoré zaznamenávajú budúce úkony ochrany a digitalizácie, buď vykonať príslušné úkony alebo aktualizovať záznam, ak úkon nebol z akéhokoľvek dôvodu realizovaný.

História dokumentu ODÚ: Terminológia

V roku 1988 Sekcia ochrany knižničných materiálov Divízie zdrojov a technických služieb Americkej asociácie knižníc pripravila štandardnú terminológiu na zaznamenávanie ochranných činností v poli 583. Štandardná terminológia pre pole formátu MARC Poznámka o akcii (úcone, zásahu) nebola súčasťou dokumentácie formátu MARC 21, hoci sa odporúčalo používanie termínov zo zoznamu, najmä pri katalogizácii podľa Anglo-amerických katalogizačných pravidiel, 2. vydania, revízie z roku 1988. Ako však plynul čas, zoznam terminológie z oblasti uchovávanía sa stal neaktuálny a neschopnosť zaznamenávať úkony digitálneho preformátovania a digitálnej transformácie sa stala prekážkou.

ODÚ: Terminológia odráža súčasnú prax v oblasti ochrany a digitalizácie knižničných fondov s využitím jasných a zrozumiteľných termínov. Tam, kde je to relevantné, sú uvedené a zahrnuté príslušné národné a medzinárodné normy. ODÚ: Terminológia bola vytvorená v rámci spoločného úsilia organizácií RLG, ARL a Kongresovej knižnice. Pracovné verzie dokumentu posudzovali členovia Výboru pre intelektuálny prístup, Sekcie ochrany a preformátovania Asociácie knižničných fondov a Divízie technických služieb Americkej asociácie knižníc.

¹ Niektoré skupiny možno budú chcieť ustanoviť iný riadený jazyk pre pole 583, ktorý sa bude odlišovať od terminológie Ochrany a digitalizácie. Ak sa nejaká organizácia (napr. SAA) rozhodla ustanoviť samostatný zoznam termínov, skupina mohla odovzdať ich zoznam do Kancelárie pre rozvoj sietí a štandardy MARC (ndmso@loc.gov), aby bol začlenený do Kódovníka MARC pre roly, zdroje a konvencie opisu. Kancelária pre rozvoj sietí a štandardy MARC pridelí príslušnému tezauru kód pre podpole \$2.

Pole 583 formátu MARC 21 - Poznámka o akcii: prehľad

Oficiálnu dokumentáciu pre štruktúru poľa MARC 583 udržiava Kancelária pre rozvoj sietí a štandardov MARC. Je k dispozícii v anglickom jazyku na adrese: <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/583terms.html>.

Ďalej je uvedený prehľad podpolí 583 vo vzťahu k ochrane a digitalizácii.²

Poznámka k slovenskému prekladu: V slovenskom preklade manuálu MARC 21 sa používa výraz *akcia*, pričom v tomto dokumente sa používa jeho ekvivalent *úkon*.

Indikátory:

Prvý indikátor: Druhý indikátor:

-neposkytla sa žiadna informácia Nedefinovaný

0 – súkromné informácie

1 – nejde o súkromné informácie

Podpolia:

Vyžaduje sa, aby minimálny rozsah poznámky o akcii v poli 583 zahŕňal podpolia: \$a, \$c, \$2 a \$5.

\$3 – Špecifikované materiály (neopakovateľné) Časti alebo kópie dokumentu/objektu

\$a – Úkon (akcia, zásah, činnosť) (neopakovateľné) Štandardizovaná terminológia opisujúca daný úkon (napr. posúdenie stavu, prevod do digitálnej formy). Prehľad termínov ochranných a digitalizačných úkonov je uvedený ďalej.

\$b – Identifikácia úkonu (opakovateľné) Kód, ktorý identifikuje špecifický úkon alebo ktorý identifikuje úkon v spojitosti s časom vykonania úkonu v podpoli \$c.

2

Typografické konvencie

V dokumente ODÚ: Terminológia sa využívajú typografické konvencie Kancelárie pre rozvoj sietí a štandardy MARC Kongresovej knižnice. Indikátory polí MARC sú reprezentované znakmi #. Niektorým čitateľom je možno viac známe používanie medzier a alternatívnych znakov reprezentujúcich prázdne miesto (napr. b alebo prečiarknuté b). Podpolia formátu MARC sú reprezentované znakom \$. Niektorým čitateľom je možno viac známe používanie znaku |. Znak \$ by sa mal čítať ako "podpole", napríklad, \$a by sa malo čítať ako "podpole a". Dokument ODÚ: Terminológia používa dva rôzne typy písma, pričom každý slúži na konkrétny účel. Typ písma Times-Roman sa používa na inštruktážne informácie. Typ písma Arial slúži na reprezentáciu formátu MARC a príkladov kódovania vo formáte MARC, napr. 583 1# \$a mikrofilmované \$c 2004 \$2 pda \$5 DLC. Niektoré katalogizačné systémy oddeľujú rôzne informácie medzerami, zatiaľ čo iné nie. Dokument ODÚ: Terminológia používa medzeru na oddeľovanie označení podpolí a informácií v podpoliach kvôli lepšej čitateľnosti.

\$c - Čas/dátum úkonu (opakovateľné) Dátum začatia úkonu. Dátum by sa mal zaznamenať podľa normy ISO 8601, medzinárodnej normy o zápise dátumov a časov, bez spojovníkov (napr. **RRRRMMDD** alebo **RRRR**).

\$d - Interval úkonu (opakovateľné) Časové obdobie, ktoré nie je možné vyjadriť ako konkrétny čas (napr. prieskumy stavu, ktoré sa môžu odohrávať každé štyri roky)

\$e - Podmienenosť úkonu (opakovateľné) Čas alebo časové obdobie vyjadrené prostredníctvom nepredvídateľnej udalosti (spravidla sa nepoužívajú termíny ODÚ)

\$f - Oprávnenie (opakovateľné) Text štatútu alebo citácia štatútu, vykonávacieho príkazu, správy, zdôvodnenia alebo pravidla, ktorým sa riadi konkrétny úkon (napr. názov projektu, oznámenie)

\$h - Jurisdikcia (opakovateľné) Meno osoby, názov inštitúcie, pozícia alebo funkcia v rámci organizácie, ktorej bola zverená zodpovednosť za príslušný úkon

\$i - Metóda úkonu (opakovateľné) Prostriedky alebo techniky, pomocou ktorých sa vykonáva úkon. Podpole poskytuje ďalší opis termínu v podpoli **\$a**. Zoznam platných termínov určených pre špecifické úkony ochrany a digitalizácie sa nachádza ďalej v tomto dokumente.

\$j - Miesto úkonu (opakovateľné) Miesto, v ktorom bol realizovaný opísaný úkon.

\$k - Agent úkonu (opakovateľné) Osoba alebo organizácia vykonávajúca úkon (napr. dodávateľ alebo poskytovateľ služieb)

\$l - Status (opakovateľné) Stav alebo kondícia opisovaných materiálov.

\$n - Rozsah (opakovateľné) Počet zahrnutých položiek (dokumentov, objektov); kvantifikovateľné meranie. Vždy sa používa s spojitosti s podpolom **\$o**.

\$o - Typ jednotky (opakovateľné) Názov jednotky merania pre podpole **\$n**. Vždy sa používa s spojitosti s podpolom **\$n**.

\$u - Uniformný identifikátor zdroja URN (opakovateľné) Odkaz na doplňujúce informácie, napr. URL alebo URN, ktoré poskytujú elektronické prístupové údaje v štandardnej syntaxi. Tieto údaje sa môžu použiť pre automatizovaný prístup k elektronickému dokumentu prostredníctvom jedného z internetových protokolov.

\$x - Neverejná poznámka (opakovateľné) Poznámka týkajúca sa úkonu vykonaného na dokumente/objekte, ktorá sa nezobrazuje verejnosti.

\$z - Verejná poznámka (opakovateľné) Poznámka týkajúca sa úkonu vykonaného na dokumente/objekte, ktorá sa zobrazuje verejnosti.

\$2 - Zdroj termínu (neopakovateľné) Kód MARC, ktorý identifikuje zdroj termínu použitého na zaznamenanie informácií o príslušnom úkone, v tomto prípade “pda” (t.j. odú) pre termíny ochranných a digitalizačných úkonov. Pozrite si kódovník MARC so zoznamom ďalších zdrojov pre podpole \$2. Pozrite si stranu 6, kde je vysvetlené, kedy sa podpole \$2 vynecháva.

\$5 - Inštitúcia, na ktorú sa pole vzťahuje (neopakovateľné) Kódy inštitúcií sa nachádzajú na adrese: <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdorg.html> ³

\$6 - Prepojenie (neopakovateľné) Prepojenie sa spravidla nepoužíva pri terminológii “pda” Pozrite si: <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdcntf.html#mrcs6>

\$8 – Prepojenie a sekvenčné číslo poľa (opakovateľné) Prepojenie sa spravidla nepoužíva pri terminológii “pda” Pozrite si: <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdcntf.html#mrcs8>

Podpolia označené ako “(opakovateľné)” sa môžu použiť v jednom poli 583 viackrát. Podpolia označené ako “(neopakovateľné)” sa môžu v jednom poli 583 použiť iba raz.

Príklad:

583 0# \$a revízia stavu \$c 2004 \$l **zničené \$l neošetrovať** \$2 pda \$5 MiEM

Podpole \$l, modifikujúce \$a, sa môže opakovať, aby sa v ňom dal uviesť úplný opis. V tomto príklade, organizácia Michigan State University identifikovala zničený exemplár, ktorý sa knižnica rozhodla neošetrovať.

Ak sa má **neopakovateľné** podpole použiť viackrát, musí sa použiť viac polí poznámok 583, jedno pre každú inštanciu **neopakovateľného** podpoľa.

Príklad:

583 0# \$a **stabilizované** \$c 2004 \$l vyčistené \$2 pda \$5 MdU

583 0# \$a **presunuté do optimálnych podmienok skladovania** \$c 2004 \$2 pda \$5 MdU

Dve poznámky 583 sa vyžadujú na vyjadrenie dvoch úkonov. V tomto prípade je prvým úkonom stabilizácia a druhým je presun do optimálnych podmienok skladovania.

³Kódy inštitúcií použité v tomto dokumente prináležia reálnym inštitúciám. Uvedené príklady však boli vytvorené na ilustračné účely a neodrážajú používanie alebo praktiky týchto inštitúcií.

Zásady použitia a konštrukcie poľa

Štandardné termíny definované v tomto dokumenty sa vzťahujú **len na úkony ochrany digitalizácie**.⁴ Pri zaznamenávaní ochranných a digitalizačných úkonov by sa mali používať termíny z dokumentu ODÚ: Terminológia, ak sa príslušná inštitúcia riadi termínmi a ich definíciami. Táto skutočnosť sa uvádza v **podpoli 2 (zdroj termínov)** pomocou kódu “pda” (odú) (angl. *preservation and digitisation action* - ochranný a digitalizačný úkon). Nie je potrebné, aby inštitúcie aktualizovali pole 583 pridaním podpoľa \$2 pda, ak sa dané pole 583 vytvorilo pred vydaním dokumentu ODÚ: Terminológia. Ak inštitúcia používa v poli 583 neštandardnú terminológiu, **podpole 2** by sa nemalo používať.

Štandardizovaná terminológia prirodzene obmedzuje vyjadrovanie. Tieto termíny budú periodicky revidované a aktualizované, aby sa umožnilo ich rozširovanie vzhľadom na vývoj nových technológií. Pole 583 poskytuje dva spôsoby zahrnutia doplňujúcich informácií: poznámok (\$X alebo \$Z) a odkazov na externé informácie (\$U).

Verejné a súkromné informácie

Použitie prvého indikátora v poli 583 umožňuje inštitúciám deklarovat', či je informácia o ochrane a digitalizácii určená pre verejnosť, alebo či je súkromná. Informácia v poli 583 môže slúžiť na sledovanie lokálnych úkonov, avšak vzhľadom na povahu ochrany a digitalizácie iné inštitúcie môžu použiť tieto informácie, aby stanovili, či a do akej miery sa môže exemplár alebo zbierka chrániť alebo digitalizovať. Prístup k tomuto druhu informácií môže ovplyvniť rozhodnutia týkajúce sa ochrany a digitalizácie prijaté inými inštitúciami, preto Indikátor 1 by mal mať hodnotu 1 (verejné, nie súkromné), ak sú použité ktorékoľvek z nasledovných termínov v podpoli \$a úkon:

konzervované	bude konzervované	nebude konzervované
digitalizované	bude digitalizované	nebude digitalizované
masovo deacidifikované	bude masovo deacidifikované	nebude masovo deacidifikované
mikrofilmované	bude mikrofilmované	nebude mikrofilmované
previazané		
reprodukované v analógovej forme	bude reprodukované v analógovej forme	bude reprodukované v analógovej forme
reprodukované tlačou	bude reprodukované tlačou	nebude reprodukované tlačou
presunuté do optimálnych podmienok skladovania		
digitálne transformované	bude digitálne transformované	nebude digitálne transformované

Nasledujúce príklady znázorňujú použitie podpoľa \$2 na uvedenie skutočnosti, že príslušné termíny sú prevzaté z dokumentu ODÚ: Terminológia

Príklad:

583 1# \$a mikrofilmované \$c 2004 \$2 pda \$5 DLC

583 0# \$3 text \$a odstránené \$c 2004 \$2 pda \$5 DLC

583 1# \$3 ilustrácie \$a masovo deacidifikované \$c 2004 \$i MgO \$2 pda

\$5 DLC

⁴ Na opísanie úkonov realizovaných v procese ochranného ošetrovania sa môžu použiť štandardné termíny z oblasti správy zbierok. V takomto prípade sa nepoužije podpole \$2 pda, hoci niektoré iné skupiny môžu vyvinúť inú štandardnú terminológiu pre takéto termíny.

Tieto polia 583 použité v jednom zázname znamenajú, že Kongresová knižnica zmikrofilmovala príslušný titul z papierového exemplára v roku 2004. Stránky dokumentu obsahujúce text boli odstránené, avšak ilustrácie boli ponechané a masovo deacidifikované procesom oxidu horečnatého.

Ako používať termíny ODÚ

Pole 583 sa môže používať na bibliografickej úrovni, na úrovni holdingov, alebo na oboch úrovniach. Aby sa mohli inštitúcie navzájom podeliť o informácie ochrany, môže byť potrebné použiť bibliografickú úroveň. Spôsob, akým inštitúcia implementuje pole 583, bude určený lokálnymi systémami a pravidlami.

Určité podpolia v rámci poľa 583 vyžadujú štandardnú terminológiu. Nasledovná tabuľka ilustruje tieto požiadavky. Štandardizácia je nevyhnutná na zabezpečenie porozumenia a - čo je dôležitejšie - počítačom podporované vyhľadávanie informácií súvisiacich s ochranou dokumentov.

Návod na používanie riadeného slovníka podľa podpoľa

Vyžaduje sa štandardná terminológia	Nevyžaduje sa štandardná terminológia
\$a Úkon	\$b Identifikácia úkonu
\$c Čas/dátum úkonu	\$d Interval úkonu
\$i Metóda úkonu	\$e Podmienenosť úkonu
\$l Status	\$f Oprávnenie
\$2 Zdroj termínu	\$h Jurisdikcia
\$5 Identifikátor knižnice	\$j Miesto úkonu
	\$k Agent úkonu
	\$n Rozsah
	\$o Typ jednotky
	\$u Uniformný identifikátor zdroja (URI/URL/URN)
	\$x Neverejná poznámka
	\$z Verejná poznámka
	\$3 Špecifikované materiály

Neodporúča sa používať všetky z uvedených podpolí. Nasledujúce príklady ukazujú rôzne úrovne komplexnosti.

Ochranné a digitalizačné úkony

Podpole \$ a (úkon) [neopakovateľné]

Podpole a opisuje ochranný alebo digitalizačný úkon. Na zaznamenanie viacerých úkonov použijete ďalšie polia 583. Úkony opísané v podpoli \$a sa môžu týkať **vykonaných (dokončených) alebo perspektívnych (budúcich)** úkonov. Pozrite si nižšie uvedené poznámky o časových rámcoch súvisiacich s vykonanými a perspektívnymi úkonmi.

V podpoli \$a je použitá všeobecná a čo najstručnejšia terminológia, nakoľko príslušné informácie sú určené pre externé účely. Ak budú technologické postupy vyžadovať nové termíny opisujúce úkony, počet termínov je rozšíriteľný po oznámení Kancelárii pre rozvoj sietí a štandardy MARC, ktorá reviduje Kódovník MARC pre roly, zdroje a konvencie opisu.

Vykonané úkony: Použitie **termínu označujúceho vykonaný úkon** v podpoli \$a zaväzuje inštitúciu k vykonaniu úkonu do jedného roka. Dátum použitý v podpoli \$c je dátum, kedy bolo prijaté rozhodnutie o danom ošetrení. Jednoročné obdobie umožňuje inštitúciám pridať údaj do poľa 583 jedenkrát na začiatku pracovného toku, bez potreby aktualizácie záznamu po zrealizovaní úkonu.

Vykonané úkony	
Termíny	Definícia
získaná náhrada	Akvízia iného exemplára z externých zdrojov v rovnakom alebo odlišnom formáte. Situácia spravidla nastane, keď je originálny exemplár príliš krehký alebo poškodený na účely preformátovania a príslušná kópia je komerčne dostupná. V tomto prípade nie je vždy možné ovplyvniť kvalitu náhrady. <i>Príklady:</i> prelať; používateľská kópia mikrofilmu
posúdený stav	Preskúmanie dokumentov a následné zaznamenanie ich fyzického stavu v podpoli \$l (Status). Môže sa použiť interne na zaznamenanie výsledkov prieskumu a na neskorší výber exemplárov na špecifické ošetrenie. <i>Príklad:</i> <i>Vyhľadávanie podľa \$a posúdený stav \$l poškodenie \$z samolepiaca páska na výber a získanie kandidátov na odstránenie samolepiacej pásky</i>
konzervované	Zachovanie dokumentu v jeho pôvodnej forme, často pridaním nových materiálov. Tento termín označujúci úkon slúži na označenie, že vlastniaca inštitúcia má exemplár v dobrom stave po konzervačnom ošetrení (označované aj ako jednotlivé ošetrovanie exemplárov). Zaznamenanie tejto informácie v poli 583 slúži ako poznámka pre iné knižnice, aby nemuseli vykonávať rozsiahle konzervačné zásahy na vlastných exemplároch. Účelom však nie je nahradiť vnútroorganizačné

	systémy na dokumentáciu ošetrovania na zaznamenávanie podrobných opisov. <i>Príklad: očistenie, deacidifikácia, odstránenie škvŕn, prešitie, nový chrbát, nové dosky</i>
digitalizované	Konverzia analógovej formy dokumentu (tlačenej alebo netlačenej) do digitálnej formy. Konverzia by mala byť dokončená pomocou príslušných štandardov (vzhľadom na zdrojový materiál a koncový produkt), pričom v poli 583 sa dodržiavanie príslušných noriem a štandardov nezaznamenáva. Takáto informácia by sa mala považovať za lokálnu informáciu a zaznamenať sa medzi metaúdajmi o digitálnom objekte, alebo sa môže sprístupniť prostredníctvom odkazu (\$u) na ďalšie informácie, ktoré existujú mimo online katalógu. [Pozrite si prílohu A-1, kde sú relevantné štandardy a predpisy] <i>Príklady: zoskenovaná fotografia; audiokazeta preformátovaná na digitálny zvukový súbor; kópia mikrofilmu konvertovaná do digitálnej formy</i>
vložené do obalu	Umiestnenie dokumentu do obalu (často vyrobeného na mieru), aby sa dokument zachoval v pôvodnom stave. Obal poskytuje dokumentu lepšie spevnenie a/alebo môže vylúčiť potrebu inváznejšieho ošetrovania. [Pozrite si prílohu A-2, kde sú relevantné štandardy a predpisy] <i>Príklady: zapuzdrenie, drapákové škatule, obaly, puzdrá</i>
masovo deacidifikované	Chemická neutralizácia kyslosti v papieri pomocou komerčného dávkového procesu. <i>Príklad: dokumenty v spisových obaloch v škatuli s rukopismi, ktoré boli ošetrené v komore Bookkeeper pre rukopisy</i>
mikrofilmované	Konverzia originálneho papierového dokumentu do mikrofilmu. Proces predpokladá kvalitnú ochrannú prípravu pre filmovanie, spracovanie filmu a skladovanie. [Pozrite si prílohu A-3, kde sú relevantné štandardy a predpisy.] Microfiš sa nepovažuje za médium pre dlhodobé uchovávanie a nie je zahrnutá do tejto definície. <i>Príklad: 35 mm mikrofilm na polyesterovom základe</i>
previazané	Náhrada originálnej väzby alebo obalu dokumentu väzbou, obalom alebo puzdrom vyrobenými knižnicou. Pôvodné upevnenie listov sa môže, alebo nemusí zachovať. Podľa tejto definície termín <i>previazané</i> slúži na upozornenie iných knižníc, že pôvodný obal nebol ponechaný. [Pozrite si prílohu A-4, kde sú relevantné štandardy a predpisy.] <i>Príklad: zväzok, ktorý dostane novú obálku z povoskovaného plátna.</i>
opravené	Interné ošetrovanie dokumentu na účely vypožičiavania, ktoré umožňuje rýchlu manipuláciu a ponechanie pôvodných zložiek a obalu. <i>Príklad: oprava chrbta</i>

reprodukované v analógovej forme	Kopírovanie analógového zvukového alebo video dokumentu do nového analógového (nedigitálneho) formátu. [Pozrite si prílohu A-5, kde sú relevantné štandardy a predpisy.] <i>Príklad: ochranné preformátovanie audiokazety na magnetofónové kotúče</i>
reprodukované tlačou	Vytvorenie papierovej kópie z originálu, mikrofilmu alebo digitálnej kópie. Vyžaduje dodržiavanie štandardov v oblasti uchovávania pre kvalitu a stálosť papiera a obrazu. [Pozrite si prílohu A-6, kde sú relevantné štandardy a predpisy.] <i>Príklad: papierová kópia vytlačená z digitálneho súboru a zviazaná; mapa vytlačená z digitálneho súboru; ochranná fotokópia.</i>
ponechané	Spravidla slúži na opis naloženia s originálom pri náhrade alebo preformátovaní dokumentu. <i>Príklad: obrazová príloha ponechaná z rozpadnutého zväzku</i>
stabilizované	Neinvázne postupy slúžiace na minimalizáciu zhoršenia stavu a zachovanie celistvosti dokumentu. Stabilizácia poskytuje v mnohých prípadoch podporu pre dokument ako dočasný alebo fázový prístup k ošetreniu. [Pozrite si prílohu A-7, kde sú relevantné štandardy a predpisy.] <i>Príklady: vyčistenie, previazanie plochým motúzom, zabalenie do zmršťovacej fólie</i>
presunuté do optimálnych podmienok skladovania	Umiestnenie dokumentu do prostredia, ktoré vyhovuje štandardom pre uchovávanie čo sa týka relatívnej vlhkosti, teploty, vystaveniu svetlu, kvality vzduchu a pripravenosti na stav núdze pre uskladnenie daného typu materiálu. [Pozrite si prílohu A-8, kde sú relevantné štandardy a predpisy.] <i>Príklady: presun do novovybudovaného skladu určeného na dlhodobé uchovávanie</i>
digitálne transformované	Kopírovanie, konvertovanie alebo vylepšenie digitálneho súboru s výsledkom výroby iného digitálneho súboru. <i>Príklad: následné spracovanie súborov ako je optické rozpoznávanie znakov (OCR), kódovanie textu alebo úprava geografických informácií, činnosti digitálneho uchovávania ako sú napr. migrácia z jedného digitálneho formátu na iný alebo emulácia digitálneho formátu</i>
odstránené	Odstránenie dokumentu alebo časti dokumentu zo zbierky <i>Príklad: odstránenie nečitateľného textu z krehkého dokumentu</i>
iné	Zaznamenajte úkon pomocou prirodzeného jazyka v poznámke \$x (neverejná poznámka) alebo \$z (verejná poznámka). Bude to častejšie potrebné v prípade netlačených formátov, pre ktoré zatiaľ nebola ustanovená štandardná terminológia. [Pozrite si prílohu A-8, kde sú relevantné štandardy a predpisy.]

Príklad:

5831# \$a digitalizované \$c 20041104 \$2 pda \$5 DLC

5831# \$3 text \$a digitálne transformované \$c 20050204 \$i OCR \$2 pda \$5 DLC

V uvedenom príklade bolo 4 novembra 2004 prijaté rozhodnutie konvertovať papierovú kópiu na digitálny formát. Digitalizácia a transformácia textu na text s kódovaním ASCII cez OCR (optické rozpoznanie znakov) boli vykonané 4. februára 2005.

Perspektívne (budúce) úkony:

Použitie **termínu označujúceho perspektívny úkon** (napr. bude digitalizované) v podpoli \$a zaväzuje inštitúciu k vykonaniu úkonu do dvoch rokov. Toto sa odporúča na účely zjednodušenia namiesto podpoľa \$e (Podmienenosť úkonu).

Perspektívne (budúce) úkony	
Termíny	Definícia
požadované posúdenie stavu	Identifikácia dokumentov, ktoré potrebujú starostlivosť bez toho, aby boli stiahnuté z výpožičného obehu. Používa sa hlavne zamestnancami mimo oddelenia ochrany a konzervácie bez právomoci alebo skúsenosti na prijatie špecifického rozhodnutia o ošetrovaní. Na základe tejto možnosti sa dajú identifikovať dokumenty bez vytvárania fyzického nahromadenia nevybavenej práce pre ochranné ošetrovanie. Výber na ošetrovanie sa potom dá riadiť vytvorením zoznamov z online katalógov s prioritizáciou podľa faktorov ako sú predmetové oblasti s vysokou mierou využívania, typ ošetrovania alebo najskorší dátum. <i>Príklad: kniha so zlepenými stranami kvôli poškodeniu vodou</i>
bude získaná náhrada	Pozrite si „získaná náhrada“.
bude konzervované	Pozrite si „konzervované“.
bude digitalizované	Pozrite si „digitalizované“.
bude masovo deacidifikované	Pozrite si „masovo deacidifikované“.
bude mikrofilmované	Pozrite si „mikrofilmované“.
bude reprodukované v analógovej forme	Pozrite si „reprodukované v analógovej forme“.
bude reprodukované	Pozrite si „reprodukované tlačou“.

tlačou	
bude digitálne transformované	Pozrite si „digitálne transformované“.

Príklad:

583 1# \$a bude digitalizované \$c 20050104 \$i označkovanie textu \$2 pda \$5 NIC

Toto pole 583 označuje, že titul bol zaradený do digitalizačného plánu 4. januára 2005.

Príklad:

583 1# \$a bude digitalizované \$c 20050104 \$i označkovanie textu \$z Čaká na digitalizáciu, 4. január 2005 \$2 pda \$5 NIC

V prípade potreby môže inštitúcia zaznamenať v podpoli \$Z doplňujúcu informáciu, ktorá voľným textom vysvetľuje kódovanú informáciu.

Záporné rozhodnutia:

Použitím **termínu označujúceho negatívne rozhodnutia** (napr. nebude digitalizované) v podpoli \$a sa zaznamenáva rozhodnutie inštitúcie nevykonať nejaký úkon na základe jej politiky (pravidiel) alebo jednotlivého posúdenia stavu dokumentu.

Záporné rozhodnutia	
Termíny	Definícia
nebude konzervované	Pozrite si „konzervované“.
nebude digitalizované	Pozrite si „digitalizované“.
nebude masovo deacidifikované	Pozrite si „masovo deacidifikované“.
nebude mikrofilmované	Pozrite si „mikrofilmované“.
nebude reprodukované v analógovej forme	Pozrite si „reprodukované v analógovej forme“.
nebude reprodukované tlačou	Pozrite si „reprodukované tlačou“.
nebude	Pozrite si „digitálne transformované“.

digitálne transformované	

Príklad:

583 1# \$a nebude mikrofilmované \$c 20050104 \$z Zaradenie do digitalizačného plánu Kongresovou knižnicou \$2 pda \$5 DNLM

V tomto poli 583 je uvedené, že titul bol posúdený, avšak bolo prijaté rozhodnutie nepreviesť ho na mikrofilm po tom, ako z vyhľadávania v katalógu inej knižnice vyplynulo, že titul bude mikrofilmovaný Kongresovou knižnicou. V podpoli \$z je zaznamenaný dôvod, prečo sa dokument nebude mikrofilmovať.

Príklad:

583 1# \$a nebude digitalizované \$c 20050104 \$z Nie je v pláne podľa Oddelenia dopĺňovania fondov \$2 pda \$5 DNLM

Po posúdení titulu Oddelením dopĺňovania fondov bolo určené, že titul nespadá do rozsahu diel zahrnutých do projektu digitalizácie. Dôvod je zaznamenaný v podpoli \$z.

2. ČASŤ Návod na tvorbu polí 583 formátu MARC – PODĽA ÚKONU

Obsah a hypertextové odkazy

\$ a (Úkon) = získaná náhrada

\$ a (Úkon) = posúdený stav

\$ a (Úkon) = konzervované alebo bude konzervované alebo nebude konzervované

\$ a (Úkon) = digitalizované alebo bude digitalizované alebo nebude digitalizované

\$ a (Úkon) = vložené do obalu

\$ a (Úkon) = masovo deacidifikované alebo bude masovo deacidifikované alebo nebude masovo deacidifikované

\$ a (Úkon) = mikrofilmované alebo bude mikrofilmované alebo nebude mikrofilmované

\$ a (Úkon) = previazané

\$ a (Úkon) = opravené

\$ a (Úkon) = reprodukované v analógovej forme alebo bude reprodukované v analógovej forme alebo nebude reprodukované v analógovej forme

\$ a (Úkon) = reprodukované tlačou alebo bude reprodukované tlačou alebo nebude reprodukované tlačou

\$ a (Úkon) = požadované posúdenie stavu

\$ a (Úkon) = ponechané

\$ a (Úkon) = stabilizované

\$ a (Úkon) = presunuté do optimálnych podmienok skladovania

\$ a (Úkon) = digitálne transformované alebo bude digitálne transformované alebo nebude digitálne transformované

\$ a (Úkon) = odstránené

\$ a (Úkon) = iné

Podpolia používané v spojitosti s podpolom \$a získaná náhrada

Povinné podpolia: \$a, \$c, \$2 a \$5

Odporúčané podpolia: \$i (Metóda úkonu)

Podpole 3 (Špecifikované materiály) môže byť použité na špecifikáciu rôznych častí titulu alebo dokumentu, vrátane štruktúrálnych a fyzických častí. Je povolené používať voľný text. Nižšie sú uvedené príklady, nie štandardné termíny.

sprievodný	frontispis	chrbát
material		
knižné dosky	ilustrácia/ilustrácie	text
väzba	obrazové prílohy	blok textu
exemplár [číslo]	strana/strany [číslo]	verzia [číslo]
prebal		mapa/mapy

Ak je použité podpole \$3, vždy je prvým podpoľom uvedeným v poli 583. Je umiestnené pred podpoľom \$a.

Príklad:

583 0# \$3 v. 5 \$a získaná náhrada \$c 20040915 \$i používateľská kópia mikrofilmu \$2 pda \$5 CSt

Podpole b môže byť použité na citovanie čísla záznamu v lokálnej databáze, ak je k dispozícii rozsiahlejšia dokumentácia alebo na uvedenie informácie o grante alebo iného čísla projektu.

Príklad:

583 0# \$3 v. 5 \$a získaná náhrada \$b SP2003-10 \$c 20040915 \$i používateľská kópia mikrofilmu \$2 pda \$5 CSt

Podpole c (Čas/dátum úkonu) musí byť použité na zaznamenanie dátumu úkonu (získaná náhrada). Dátumy sa zaznamenávajú vždy vo formáte podľa normy ISO 8601 Medzinárodná norma pre dátumy (napr. RRRRMDD) bez spojovníkov. Nie je vyžadované použitie mesiacov a dní. **Každé pole 583 musí používať podpole \$c.**

Príklad:

583 0# \$a získaná náhrada \$c 20041111 \$i digitálna kópia \$2 pda \$5 CSt

Standfordská univerzita získala digitálnu náhradu tohto dokumentu 11. novembra 2004.

Podpole f (Oprávnenie) môže byť použité na zaznamenanie textu alebo citácie štatútu, vykonávacieho príkazu, správy, zdôvodnenia alebo pravidlo, ktorými je príslušný úkon nariadený (napr. názov projektu, oznámenie)

Podpole h (Jurisdikcia) môže byť použité na zaznamenanie mena osoby, názvu inštitúcie, pozície alebo funkcie v inštitúcii, ktorej bola zverená zodpovednosť za úkon

Podpole i (Metóda úkonu) označuje prostriedky alebo techniku použitú na realizáciu úkonu (t.j. typ získanej náhrady). V podpoli \$i by sa mala použiť štandardizovaná terminológia, keď úkon v podpoli \$a je získaná náhrada.

Štandardné termíny, ktoré sa používajú v podpoli \$i, keď \$a = získaná náhrada

Termíny	Definície
digitálna kópia	Prepojenie na komerčnú databázu alebo iný online zdroj.

publikovanie faksimile	Presná reprodukcia originálu vytvorená komerčným zdrojom (napr. Octavo)
používateľská kópia mikrofilmu	Komerčne vyrobený mikrofilm alebo používateľská kópia vygenerovaná z konzervačného originálu, ktorý vlastní iná inštitúcia.
pretlač / reprint	Komerčná papierová kópia opätovne vydaná vydavateľom.
Poznámka: Odporúča sa používať vyššie uvedené termíny. Ak sú však potrebné alternatívne termíny, zaznamenajte ich pomocou prirodzeného jazyka v podpoliach \$X alebo \$Z.	

Podpole j (Miesto úkonu) môže byť použité na zaznamenanie miesta, kde bol opísaný úkon realizovaný.

Podpole k (Agent úkonu) môže byť použité na zaznamenanie osoby alebo organizácie vykonávajúcej úkon (napr. dodávateľ alebo poskytovateľ služieb).

Podpole l (Status) sa spravidla nepoužíva, keď \$a úkon je získaná náhrada alebo bude získaná náhrada. Neexistujú žiadne štandardné termíny na účely použitia v podpoli \$l.

Podpole u (Uniformný identifikátor zdroja) je adresa URL alebo názov URN poukazujúci na databázu prístupnú na internete, ktorá obsahuje špecifickejšie informácie o získanej náhrade.

Ak nie je možné vytvoriť odkaz URL/URN tak, aby bol nasmerovaný priamo na opisovaný dokument, zaznamenajte lokalizáciu databázy v podpoli \$u a zaznamenajte číslo databázového záznamu o ochrannom úkone na dokumente v podpoli \$b.

Príklad:

583 0# \$a získaná náhrada \$c 20050311 \$i používateľská kópia mikrofilmu \$u <http://www.stanford.edu/pres/acq/r=aaa0123> \$2 pda \$5 CtY

Príklad:

583 0# \$a získaná náhrada \$b aaa0123 \$c 20050311 \$i používateľská kópia mikrofilmu \$u <http://www.stanford.edu/pres/acq/> \$2 pda \$5 CtY

Prvý príklad obsahuje odkaz na externú databázu s priamou požiadavkou. Odkaz zahŕňa požiadavku na vyhľadanie záznamu. Druhý príklad taktiež odkazuje na externú databázu, ale číslo záznamu bolo zaznamenané v podpoli \$b.

Podpole x (Neverejná poznámka) je používané, keď je potrebné podrobné vysvetlenie bez zobrazenia sa uvedenej informácie verejnosti.

Príklad:

583 0# \$a získaná náhrada \$c 2004 \$x women's history project \$2 pda \$5 CtY

V tomto prípade poznámka opisuje zvláštny projekt, pri ktorom bola zistená potreba získať takúto náhradu.

Podpole z (Verejná poznámka) slúži na oznámenie ďalších informácií alebo podľa potreby na poskytnutie podrobnejšieho vysvetlenia.

Príklad:

583 1# \$a získaná náhrada \$b 2004-J292 \$c 20041103 \$z Viac informácií získate po kontaktovaní Oddelenia ochrany \$2 pda \$5 ICU

Podpole 2 (Zdroj termínu) vždy obsahuje hodnotu "pda." Použitie podpoľa \$2 zaväzuje používateľa plne dodržiavať tieto termíny.

Príklad:

583 0# \$a získaná náhrada \$c 20041201 \$i faksimilná publikácia \$2 pda \$5 DLC

V tomto prípade bola knižnici darovaná faksimilná kópia, doplnená do fondu 1. decembra 2004.

Podpole 5 (Inštitúcia, na ktorú sa pole vzťahuje) vždy obsahuje pridelený inštitucionálny kód používateľa. Kódy inštitúcií sa nachádzajú na adrese: <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdorg.html>.

Príklad:

583 0# \$a získaná náhrada \$c 20041221 \$i používateľská kópia mikrofilmu \$2 pda \$5 CtY

Dokument v tomto príklade bol nahradený Univerzitou Yale používateľskou kópiou mikrofilmu.

Podpolia používané v spojitosti s podpoľom \$a posúdený stav

Povinné podpolia: \$a, \$c, \$2 a \$5. Odporúčané podpolia: \$l (Status)

Podpole 3 (Špecifikované materiály) môže byť použité na špecifikáciu rôznych častí titulu alebo dokumentu, vrátane štrukturálnych a fyzických častí. Je povolené používať voľný text. Nižšie sú uvedené príklady, nie štandardné termíny.

sprievodný materiál	frontispis	chrbát
knižné dosky	ilustrácia/ilustrácie	text
väzba	obrazové prílohy	blok textu
exemplár [číslo]	strana/strany [číslo]	verzia [číslo]
prebal		mapa/mapy

Ak je použité podpole \$3, vždy je prvým podpoľom uvedeným v poli 583. Je umiestnené pred podpoľom \$a.

Príklad:

583 0# \$3 obrazové prílohy \$a posúdený stav \$c 20040915 \$l znehodnotené \$2 pda \$5 DLC

Podpole b (Identifikácia akcie) môže byť použité na citovanie čísla záznamu v lokálnej databáze, ak je k dispozícii podrobnejšia dokumentácia o ošetrovaní, alebo na citovanie čísla grantu alebo iného projektu.

Príklad:

583 0# \$a posúdený stav \$c 20041103 \$2 pda \$5 DLC

583 1# \$a konzervované **\$b 04-074** \$c 20041222 \$z Informácie o ošetrovaní získate po kontaktovaní Odboru konzervovania \$2 pda \$5 DLC

Tento príklad uvádza číslo záznamu dokumentu v lokálnej databáze, avšak používateľ by musel kvôli ďalším informáciám kontaktovať inštitúciu. Ak existuje potreba uviesť túto informáciu priamo, inou možnosťou je v podpoli \$u poskytnúť adresu URL s prepojením na lokálnu databázu alebo použiť podpole \$x na obmedzenie priameho prístupu len pre interných používateľov.

Podpole c (Čas/dátum úkonu) musí byť použité na zaznamenanie dátumu posúdenia (posúdený stav). Dátumy sa zaznamenávajú vždy vo formáte podľa normy ISO 8601 Medzinárodná norma pre dátumy (napr. **RRRRMMDD**) bez spojovníkov. Nie je vyžadované použitie mesiacov a dní. **Každé pole 583 musí používať podpole \$c.**

Príklad:

583 0# \$a posúdený stav **\$c 20040821** \$2 pda \$5 DLC

Stav tohto dokumentu bol posúdený 21. augusta 2004.

Podpole f (Oprávnenie) môže byť použité na zaznamenanie textu alebo citácie štatútu, vykonávacieho príkazu, správy, zdôvodnenia alebo pravidlo, ktorými je príslušný úkon nariadený (napr. názov projektu, oznámenie).

Podpole h (Jurisdikcia) môže byť použité na zaznamenanie mena osoby, názvu inštitúcie, pozície alebo funkcie v inštitúcii, ktorej bola zverená zodpovednosť za úkon.

Podpole i (Metóda úkonu) sa spravidla nepoužíva, keď podpole \$a úkon je posúdený stav. Neexistujú žiadne štandardné termíny na účely použitia v podpoli \$i.

Podpole j (Miesto úkonu) môže byť použité na zaznamenanie miesta, v ktorom bol realizovaný opísaný úkon.

Podpole k (Agent úkonu) môže byť použité na zaznamenanie osoby alebo organizácie vykonávajúcej úkon (napr. dodávateľ alebo poskytovateľ služieb).

Podpole l (Status) obsahuje stav alebo rozpoloženie opísaných materiálov, ktoré niekedy, ale nie vždy vyplývajú z nejakého úkonu. Mala by byť použitá štandardizovaná terminológia uvedená ďalej. Keď okolnostiam nevyhovuje štandardizovaný jazyk, mali by byť použité podpolia \$x alebo \$z. Okrem podpolia \$l by sa na uvedenie ďalších podrobností mali navyše použiť podpolia x alebo z.

Štandardné termíny pre podpole \$l, keď podpole \$a = posúdený stav

kyslý papier	poškodené hmyzom	nedostatočne chránené po vložení do obalu
zásaditý papier	uvoľnené	opravené v minulosti

anotované	marginalia	poškriabané
zablokované	chýba	poškvrnené
krehké	poškodené plesňou	ulepené
poškodené	znehodnotené	roztrhnuté
zohyzené	narušené/nesúdržné	nepoškodené
delaminované	ťažko zrozumiteľné	octový syndróm
neošetrovať	zastaralý formát	zdeformované/zvlnené
vyblednuté	zoxidované	poškodené vodou
olúpané/popraskané	opravený chrbát	
líšcie škvryny	oxidačno-redukčné procesy	

Poznámka: Odporúča sa používať vyššie uvedené termíny. Ak sú však potrebné alternatívne termíny, zaznamenajte ich pomocou prirodzeného jazyka v podpoliach \$X alebo \$Z.

Príklad:

583 0# \$a posúdený stav \$c 20041202 \$l zoxidované \$x oxidačno-redukčné procesy \$2 pda \$5 DLC

Príklad:

583 0# \$a posúdený stav \$c 20041002 \$l poškodené \$z lepiaca páska \$2 pda \$5 DLC

Podpole u (Uniformný identifikátor zdroja) je adresa URL alebo názov URN poukazujúci na databázu prístupnú na internete, ktorá obsahuje špecifickejšie informácie o posúdení stavu a vykonanom prieskume.

Ak nie je možné vytvoriť odkaz URL/URN tak, aby bol nasmerovaný priamo na opisovaný dokument, zaznamenajte lokalizáciu databázy v podpoli \$u a zaznamenajte číslo záznamu o posúdení stavu dokumentu v podpoli \$b.

Príklad:

583 0# \$a posúdený stav \$c 20041011 \$u <http://www.uflib.ufl.edu/pres/repro/db/r=aaa0123> \$2 pda \$5 FU

Príklad:

583 0# \$a posúdený stav \$b aaa0123 \$c 20041011 \$u <http://www.uflib.ufl.edu/pres/repro/db/> \$2 pda \$5 FU

Prvý príklad obsahuje odkaz na externú databázu s priamou požiadavkou. Odkaz zahŕňa požiadavku na vyhľadanie záznamu. Druhý príklad taktiež odkazuje na externú databázu, ale číslo záznamu bolo zaznamenané v podpoli \$b.

Podpole x (Neverejná poznámka) sa používa, keď je potrebné podrobné vysvetlenie bez zobrazenia uvedenej informácie verejnosti.

Príklad:

583 0# \$a posúdený stav \$c 2004 \$l zohyzené \$x tváre na ilustráciách sú začiernené \$2 pda \$5 NIC

V tomto prípade poznámka podrobne opisuje typ zohyzenia, ale tento opis nie je poskytnutý verejnosti.

Podpole z (Verejná poznámka) slúži na oznámenie ďalších informácií alebo podľa potreby na poskytnutie podrobnejšieho vysvetlenia.

Príklad:

583 0# \$a posúdený stav \$c 20050311 \$l nepoškodené \$2 pda \$5 DLC

583 1# \$3 maps \$a posúdený stav \$c 20050311 \$l chyba \$2 pda \$5 DLC \$z Chýbajú mapy

Podpole 2 (Zdroj termínu) vždy obsahuje hodnotu "pda." Použitie podpoľa \$2 zaväzuje používateľa plne dodržiavať tieto termíny.

Príklad:

583 0# \$a posúdený stav \$c 20050201 \$2 pda \$5 DLC

Podpole 5 (Inštitúcia, na ktorú sa pole vzťahuje) vždy obsahuje pridelený inštitucionálny kód používateľa. Kódy inštitúcií sa nachádzajú na adrese:
<http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdorg.html>

Príklad:

583 0# \$a posúdený stav \$c 20050221 \$l nepoškodené \$2 pda \$5 FU

Zamestnanci Floridskej univerzity (FU) posúdili stav dokumentu v tomto príklade. 21. februára 2005 bol tento dokument v nepoškodenom stave.

\$ a (Úkon) = konzervované alebo bude konzervované alebo nebude konzervované

Podpolia používané v spojitosti s podpoľom \$a konzervované alebo bude konzervované alebo nebude konzervované

Povinné podpolia: \$a, \$c, \$2 a \$5 Odporúčané podpolia: \$x (Neverejná poznámka) alebo \$z (Verejná poznámka)

Podpole 3 (Špecifikované materiály) môže byť použité na špecifikáciu rôznych častí titulu alebo dokumentu, vrátane štrukturálnych a fyzických častí. Je povolené používať voľný text. Nižšie sú uvedené príklady, nie štandardné termíny.

sprievodný material	frontispis	chrbát
knižné dosky	ilustrácia/ilustrácie	text
väzba	obrazové prílohy	blok textu
exemplár [číslo]	strana/strany [číslo]	verzia [číslo]
prebal	mapa/mapy	

Ak je použité podpole \$3, vždy je prvým podpoľom uvedeným v poli 583. Je umiestnené pred podpoľom \$a.

Príklad:

583 1# \$3 obrazové prílohy \$a konzervované \$c 20050915 \$2 pda \$5 MUM
583 1# \$3 text \$a digitalizované \$c 20050915 \$2 pda \$5 MUM

Tento príklad uvádza, že obrazové prílohy boli konzervované, keď bol text digitalizovaný.

Podpole b (Identifikácia akcie) môže byť použité na citovanie čísla záznamu v lokálnej databáze, ak je k dispozícii podrobnejšia dokumentácia o ošetrovaní, alebo na citovanie čísla grantu alebo iného projektu.

Príklad:

583 0# \$a posúdený stav \$c 20041103 \$2 pda \$5 DLC 583 1# \$a konzervované **\$b 04-074** \$c 20041221 \$z Informácie o ošetrovaní získate po kontaktovaní Odboru konzervovania \$2 pda \$5 DLC

Tento príklad uvádza číslo záznamu dokumentu v lokálnej databáze, avšak používateľ by musel kvôli ďalším informáciám kontaktovať inštitúciu. Ak existuje potreba uviesť túto informáciu priamo, inou možnosťou je v podpoli \$u poskytnúť adresu URL s prepojením na lokálnu databázu alebo použiť podpole \$x na obmedzenie priameho prístupu len pre interných používateľov.

Podpole c (Čas/dátum úkonu) musí byť použité na zaznamenanie buď dátumu ošetrovania (konzervované) alebo dátumu zaradenia do plánu na ošetrovanie (bude konzervované) alebo dátumu rozhodnutia (nebude konzervované). Pole 583 sa spravidla nepoužíva na plánovanie

ošetrenia; plánovanie sa realizuje obvykle v samostatných sledovacích systémoch. Dátumy sa zaznamenávajú vždy vo formáte podľa normy ISO 8601 Medzinárodná norma pre dátumy (napr. **RRRRMMDD**) bez spojovníkov. Nie je vyžadované použitie mesiacov a dní. **Každé pole 583 musí používať podpole \$c.**

Príklad:

583 1# \$a konzervované \$c 20041011 \$2 pda \$5 DLC

Dokument opísaný v tomto príklade bol konzervačne ošetrený 11. októbra 2004.

Podpole f (Oprávnenie) môže byť použité na zaznamenanie textu alebo citácie štatútu, vykonávacieho príkazu, správy, zdôvodnenia alebo pravidlo, ktorými je príslušný úkon nariadený (napr. názov projektu, oznámenie)

Podpole h (Jurisdikcia) môže byť použité na zaznamenanie mena osoby, názvu inštitúcie, pozície alebo funkcie v inštitúcii, ktorej bola zverená zodpovednosť za úkon

Podpole i (Metóda úkonu) sa spravidla nepoužíva, keď \$a úkon je konzervované. Neexistujú žiadne štandardné termíny na účely použitia v podpoli \$i.

Podpole j (Miesto úkonu) môže byť použité na zaznamenanie miesta, kde bol opísaný úkon realizovaný.

Podpole k (Agent úkonu) môže byť použité na zaznamenanie osoby alebo organizácie vykonávajúcej úkon (napr. dodávateľ alebo poskytovateľ služieb).

Podpole l (Status) sa spravidla nepoužíva, keď \$a úkon je konzervované. Neexistujú žiadne štandardné termíny na účely použitia v podpoli \$l.

Podpole u (Uniformný identifikátor zdroja) je adresa URL alebo názov URN poukazujúci na databázu prístupnú na internete, ktorá obsahuje špecifickejšie informácie o konzervačnom ošetrení.

Ak nie je možné vytvoriť odkaz URL/URN tak, aby bol nasmerovaný priamo na opisovaný dokument, zaznamenajte lokalizáciu databázy v podpoli \$u a zaznamenajte číslo záznamu o konzervačnom ošetrení dokumentu v podpoli \$b.

Príklad:

583 1# \$a konzervované \$c 2004 \$u <http://www.uflib.ufl.edu/pres/repro/db/r=aaa0123> \$2 pda \$5 FU

Príklad:

583 1# \$a konzervované \$b aaa0123 \$c 2004 \$u <http://www.uflib.ufl.edu/pres/repro/db/> \$2 pda \$5 FU

Prvý príklad obsahuje odkaz na externú databázu s priamou požiadavkou. Odkaz zahŕňa požiadavku na vyhľadanie záznamu. Druhý príklad taktiež odkazuje na externú databázu, ale číslo záznamu bolo zaznamenané v podpoli \$b.

Podpole x (Neverejná poznámka) je používané, keď je potrebné podrobné vysvetlenie bez zobrazenia sa uvedenej informácie verejnosti.

Príklad:

583 0# \$a konzervované \$c 2004 \$x ošetrovanie zahŕňalo vyčistenie, deacidifikáciu, opravy stránok a chrptov \$2 pda \$5 NIC

V tomto prípade poznámka podrobne opisuje typ konzervačného ošetrovania, ale neposkytuje opis verejnosti.

Podpole z (Verejná poznámka) slúži na oznámenie ďalších informácií alebo podľa potreby na poskytnutie podrobnejšieho vysvetlenia.

Príklad:

583 0# \$a posúdený stav \$c 20041103 \$2 pda \$5 DLC

583 1# \$a konzervované \$b 04-074 \$c 20041221 \$z Informácie o ošetrovaní získate po kontaktovaní Odboru konzervovania \$2 pda \$5 DLC

Podpole 2 (Zdroj termínu) vždy obsahuje hodnotu "pda." Použitie podpoľa \$2 zaväzuje používateľa plne dodržiavať tieto termíny.

Príklad:

583 1# \$a konzervované \$c 20050201 \$2 pda \$5 DLC

Podpole 5 (Inštitúcia, na ktorú sa pole vzťahuje) vždy obsahuje pridelený inštitucionálny kód používateľa. Kódy inštitúcií sa nachádzajú na adrese: <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdorg.html>.

Príklad:

583 1# \$a konzervované \$c 20041121 \$2 pda \$5 NN

The New York Public Library (NN) konzervovala dokument v tomto príklade.

\$a (Action) = digitalizované alebo bude digitalizované alebo nebude digitalizované

Podpolia používané v spojitosti s podpoľom \$a digitize alebo bude digitalizované alebo nebude digitalizované

Povinné podpolia: \$a, \$c, \$2 a \$5

Podpole 3 (Špecifikované materiály) môže byť použité na špecifikáciu rôznych častí titulu alebo dokumentu, vrátane štrukturálnych a fyzických častí. Je povolené používať voľný text. Nižšie sú uvedené príklady, nie štandardné termíny.

sprievodný material	frontispis	chrbát
knižné dosky	ilustrácia/ilustrácie	text
väzba	obrazové prílohy	blok textu
exemplár [číslo]	strana/strany [číslo]	verzia [číslo]
prebal		mapa/mapy

Ak je použité podpole **\$3**, vždy je prvým podpoľom uvedeným v poli 583. Je umiestnené pred podpoľom **\$a**.

Príklad:

583 1# **\$3 text** \$a digitalizované \$c 20040915 \$2 pda \$5 MUM

Tento príklad uvádza, že text dokumentu bol digitalizovaný.

Podpole b (Identifikácia akcie) môže byť použité na citovanie čísla záznamu v lokálnej databáze, ak je k dispozícii rozsiahlejšia dokumentácia alebo na uvedenie informácie o grante alebo iného čísla projektu.

Príklad:

583 1# \$a digitalizované \$b 2004-074 \$c 20041104 \$z Grant od Inštitútu pre muzejné a knižničné služby \$2 pda \$5 DLC

Tento príklad uvádza číslo grantu pre projekt digitalizácie, ktorý poskytol Inštitút pre muzejné a knižničné služby (IMLS).

Podpole c (Čas/dátum úkonu) musí byť použité na zaznamenanie buď dátumu, kedy bol vykonaný úkon (digitalizované), alebo dátum zaradenia do plánu na realizáciu úkonu (bude digitalizované) alebo dátum rozhodnutia (nebude digitalizované). Dátumy sa zaznamenávajú vždy vo formáte podľa normy ISO 8601 Medzinárodná norma pre dátumy (napr. **RRRRMMDD**) bez spojovníkov. Nie je vyžadované použitie mesiacov a dní. **Každé pole 583 musí používať podpole \$c.**

Príklad:

583 1# \$a bude digitalizované **\$c 20050311** \$2 pda \$5 DLC

Tento dokument bol zaradený do plánu na digitalizáciu 11. marca 2005. Inštitúcia sa zaväzuje vykonať tento úkon do dvoch rokov.

Podpole f (Oprávnenie) môže byť použité na zaznamenanie textu alebo citácie štatútu, vykonávacieho príkazu, správy, zdôvodnenia alebo pravidlo, ktorými je príslušný úkon nariadený (napr. názov projektu, oznámenie).

Podpole h (Jurisdikcia) môže byť použité na zaznamenanie mena osoby, názvu inštitúcie, pozície alebo funkcie v inštitúcii, ktorej bola zverená zodpovednosť za úkon.

Podpole i (Metóda úkonu) sa spravidla nepoužíva, keď \$a úkon je digitalizované alebo bude digitalizované. Neexistujú žiadne štandardné termíny na účely použitia v podpoli \$i.

Podpole j (Miesto úkonu) môže byť použité na zaznamenanie miesta, kde bol opísaný úkon realizovaný.

Podpole k (Agent úkonu) môže byť použité na zaznamenanie osoby alebo organizácie vykonávajúcej úkon (napr. dodávateľ alebo poskytovateľ služieb).

Podpole l (Status) sa spravidla nepoužíva, keď \$a úkon je digitalizované alebo bude digitalizované. Neexistujú žiadne štandardné termíny na účely použitia v podpoli \$l.

Podpole u (Uniformný identifikátor zdroja) je adresa URL alebo názov URN poukazujúci na databázu prístupnú na internete, ktorá obsahuje špecifickejšie informácie o procese digitalizácie alebo o projekte.

Ak nie je možné vytvoriť odkaz URL/URN tak, aby bolo prepojenie nasmerované priamo na opisovaný dokument, zaznamenajte lokalizáciu databázy v podpoli \$u a databázové číslo ochranného úkonu na dokumente zaznamenajte v podpoli \$b.

Príklad:

583 1# \$a digitalizované \$c 20050311 \$u <http://www.uflib.ufl.edu/pres/repro/db/r=aaa0123> \$2 pda \$5 FU

Príklad:

583 1# \$a digitalizované \$b aaa0123 \$c 20050311 \$u <http://www.uflib.ufl.edu/pres/repro/db/> \$2 pda \$5 FU

Prvý príklad obsahuje odkaz na externú databázu s priamou požiadavkou. Odkaz zahŕňa požiadavku na vyhľadanie záznamu. Druhý príklad taktiež odkazuje na externú databázu, ale číslo záznamu bolo zaznamenané v podpoli \$b.

Podpole x (Neverejná poznámka) je používané, keď je potrebné podrobné vysvetlenie bez zobrazenia sa uvedenej informácie verejnosti.

Príklad:

583 0# \$a bude digitalizované \$c 2004 \$x NEH funding requested for Latin American collections \$2 pda \$5 FU

V tomto prípade poznámka podrobne opisuje zdroj, z ktorého sa očakáva financovanie realizácie projektu.

Podpole z (Verejná poznámka) slúži na oznámenie ďalších informácií alebo podľa potreby na poskytnutie podrobnejšieho vysvetlenia.

Príklad:

583 1# \$a nebude digitalizované \$c 20041104 \$z Nie je zahrnutý do projektu podľa Referátu pre rozvoj fondov \$2 pda \$5 DNLM

Tento príklad uvádza, že titul bol posúdený, ale nebol určený na zahrnutie do projektu digitalizácie referentom pre rozvoj fondov v Národnej lekárskej knižnici.

Podpole 2 (Zdroj termínu) vždy obsahuje hodnotu "pda." Použitie podpoľa \$2 zaväzuje používateľa plne dodržiavať tieto termíny.

Príklad:

583 1# \$a bude digitalizované \$c 20050201 \$2 pda \$5 DLC

Podpole 5 (Inštitúcia, na ktorú sa pole vzťahuje) vždy obsahuje pridelený inštitucionálny kód používateľa. Kódy inštitúcií sa nachádzajú na adrese: <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdorg.html>.

Príklad:

583 1# \$a digitalizované \$c 20050221 \$2 pda \$5 NIC

Cornell University (NIC) digitalizované dokument v tomto príklade.

Podpolia používané v spojitosti s podpoľom \$a vložené do obalu

Povinné podpolia: \$a, \$c, \$2 a \$5 Odporúčané podpolia: \$i (Metóda úkonu)

Podpole 3 (Špecifikované materiály) môže byť použité na špecifikáciu rôznych častí titulu alebo dokumentu, vrátane štruktúrnych a fyzických častí. Je povolené používať voľný text. Nižšie sú uvedené príklady, nie štandardné termíny.

sprievodný	frontispis	chrbát
material		
knižné dosky	ilustrácia/ilustrácie	text
väzba	obrazové prílohy	blok textu
exemplár [číslo]	strana/strany [číslo]	verzia [číslo]
prebal		mapa/mapy

Ak je použité podpole \$3, vždy je prvým podpoľom uvedeným v poli 583. Je umiestnené pred podpoľom \$a.

Príklad:

583 0# \$3 obrazové prílohy \$a vložené do obalu \$c 20040915 \$i zaliatie \$2 pda \$5 CtY

Podpole b (Identifikácia akcie) môže byť použité na citovanie čísla záznamu v lokálnej databáze, ak je k dispozícii podrobnejšia dokumentácia o ošetrení, alebo na citovanie čísla grantu alebo iného projektu.

Príklad:

583 0# \$a vložené do obalu **\$b 04-074** \$c 20040904 \$x Viac informácií získate po kontaktovaní Odboru konzervovania \$2 pda \$5 NN

Tento príklad uvádza číslo záznamu dokumentu v lokálnej databáze. Ak je vhodné umožniť prístup do samotnej databázy, je možné pridať priame prepojenie v podpoli \$u.

Podpole c (Čas/dátum úkonu) musí byť použité na zaznamenanie dátumu, kedy bol dokument vložený do obalu (vložené do obalu). Dátumy sa zaznamenávajú vždy vo formáte podľa normy ISO 8601 Medzinárodná norma pre dátumy (napr. **RRRRMMDD**) bez spojovníkov. Nie je vyžadované použitie mesiacov a dní. **Každé pole 583 musí používať podpole \$c.**

Príklad:

583 0# \$a vložené do obalu **\$c 20040730** \$i box \$2 pda \$5 MdU

Marylandská univerzita vložila tento dokument do obalu 30. júla 2004.

Podpole f (Oprávnenie) môže byť použité na zaznamenanie textu alebo citácie štatútu, vykonávacieho príkazu, správy, zdôvodnenia alebo pravidlo, ktorými je príslušný úkon nariadený (napr. názov projektu, oznámenie)

Podpole h (Jurisdikcia) môže byť použité na zaznamenanie mena osoby, názvu inštitúcie, pozície alebo funkcie v inštitúcii, ktorej bola zverená zodpovednosť za úkon

Podpole i (Metóda úkonu) označuje prostriedky alebo techniku použitú na realizáciu úkonu (napr. spôsob zabalenia). V podpoli \$i by sa mala použiť štandardizovaná terminológia, keď úkon v podpoli \$a je vložený do obalu.

Štandardné termíny, ktoré sa používajú v podpoli \$i, keď \$a = vložené do obalu

Termíny	Definície
škatuľa	Na mieru vyrobený uzatvárací obal materiálovo a konštrukčne vhodný na dlhodobé uchovávanie, často sa používa pre historické vzácne knižné fondy. Povrch môže byť pokrytý látkou. Príklady: škatuľa s výsuvným otváraním
zapuzdrenie, zaliatie	Proces umiestnenia dokumentu medzi dva pláty polyesteru, ktoré sa zatavia, aby dokument spevnili a chránili pred vplyvom manipulácie a výkyvov podmienok prostredia. Ide o istý druh na mieru vyrobeného obalu, ktorého materiálová a konštrukčná kvalita je vhodná na uchovávanie <i>Príklad: často sa používa pri zbierkach máp alebo grafických obrazov</i>
obal / puzdro	Typizovaný papierový obal (nie vyrobený na mieru), ktorý využíva kvalitu materiálov a konštrukciu vhodnú na uchovávanie. Obal alebo popruh poskladaný list materiálu s kvalitou vhodnou na uchovávanie, ktorý sa používa na vysúvanie alebo zasúvanie dokumentu z obalu bez jeho mechanického poškodenia. <i>Príklad:</i>

	<i>často sa používa pri zbierkach letákov (pamfletov)</i>
obal / spisový obal / šanón / kontajner	Typizovaný obal (nie vyrobený na mieru), ktorý využíva kvalitu materiálov (kartón, dosky) a konštrukciu vhodnú na uchovávanie. Spisový obal slúži ako voľný obal, ktorý drží pohromade dokumenty a iné ploché materiály. Spisové obaly sa môžu skladovať bez kontajnerov v skriňových zásuvkách (listovníciach; napr. mapy) alebo zoskupené a uložené v plochých kontajneroch alebo škatuluach na rukopisy. <i>Príklad: často sa používa pri zbierkach máp alebo grafických obrazov</i>
obal	Na mieru vyrobený papierový obal s kvalitou, ktorý je materiálovo a konštrukčne vhodný na uchovávanie. <i>Príklady: často sa používa pre zbierky microfišov alebo fotonegátívov</i>
Poznámka: Odporúča sa používať vyššie uvedené termíny. Ak sú však potrebné alternatívne termíny, zaznamenajte ich pomocou prirodzeného jazyka v podpoliach \$x alebo \$z.	

Podpole j (Miesto úkonu) môže byť použité na zaznamenanie miesta, kde bol opísaný úkon realizovaný.

Podpole k (Agent úkonu) môže byť použité na zaznamenanie osoby alebo organizácie vykonávajúcej úkon (napr. dodávateľ alebo poskytovateľ služieb).

Podpole l (Status) sa spravidla nepoužíva, keď \$a úkon je vložené do obalu. Neexistujú žiadne štandardné termíny na účely použitia v podpoli \$l.

Podpole u (Uniformný identifikátor zdroja) je adresa URL alebo názov URN poukazujúci na databázu prístupnú na internete, ktorá obsahuje špecifickejšie informácie o posúdení stavu alebo vykonanom prieskume.

Ak nie je možné vytvoriť odkaz URL/URN tak, aby bolo prepojenie nasmerované priamo na opisovaný dokument, zaznamenajte lokalizáciu databázy v podpoli \$u a zaznamenajte databázové číslo ochranného úkonu na dokumente v podpoli \$b.

Príklad:

583 0# \$a vložené do obalu \$c 20041111 \$i encapsulation \$u
<http://www.emory.edu/pres/hous/r=aaa0123> \$2 pda \$5 GEU

Príklad:

583 0# \$a vložené do obalu \$b aaa0123 \$c 20041111 \$i encapsulation \$u
<http://www.emory.edu/pres/hous/> \$2 pda \$5 GEU

Prvý príklad obsahuje odkaz na externú databázu s priamou požiadavkou. Odkaz zahŕňa požiadavku na vyhľadanie záznamu. Druhý príklad taktiež odkazuje na externú databázu, ale číslo záznamu bolo zaznamenané v podpoli \$b.

Podpole x (Neverejná poznámka) je používané, keď je potrebné podrobné vysvetlenie bez zobrazenia sa uvedenej informácie verejnosti.

Príklad:

583 0# \$a vložené do obalu \$c 2004 \$x projekt na porovnanie komerčne dodávaných a knižnicou vyrobených škatúl \$2 pda \$5 NN

V tomto prípade poznámka podrobne opisuje špeciálny projekt, ktorého súčasťou bol aj tento dokument.

Podpole z (Verejná poznámka) slúži na oznámenie ďalších informácií alebo podľa potreby na poskytnutie podrobnejšieho vysvetlenia.

Príklad:

583 0# \$a vložené do obalu \$b 04-074 \$c 20040904 \$z Viac informácií získate po kontaktovaní Odboru konzervovania \$2 pda \$5 NN

Podpole 2 (Zdroj termínu) vždy obsahuje hodnotu “pda.” Použitie podpoľa \$2 zaväzuje používateľa plne dodržiavať tieto termíny.

Príklad:

583 0# \$a vložené do obalu \$c 20041201 \$ i box \$2 pda \$5 DLC

Podpole 5 (Inštitúcia, na ktorú sa pole vzťahuje) vždy obsahuje pridelený inštitucionálny kód používateľa. Kódy inštitúcií sa nachádzajú na adrese: <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdorg.html>.

Príklad:

583 0# \$a vložené do obalu \$c 20041221 \$i box \$2 pda **\$5 InU**

Dokument v tomto príklade bol re-vložený do obalu into a custom box by Indiana University (InU).

\$ a (Úkon) = masovo deacidifikované alebo bude masovo deacidifikované alebo nebude masovo deacidifikované

Podpolia používané v spojitosti s podpoľom \$a masovo deacidifikované alebo bude masovo deacidifikované alebo nebude masovo deacidifikované

Povinné podpolia: \$a, \$c, \$2 a \$5 Odporúčané podpolia: \$i (Metóda úkonu)

Podpole 3 (Špecifikované materiály) môže byť použité na špecifikáciu rôznych častí titulu alebo dokumentu, vrátane štrukturálnych a fyzických častí. Je povolené používať voľný text. Nižšie sú uvedené príklady, nie štandardné termíny.

sprievodný material	frontispis	chrbát
knižné dosky	ilustrácia/ilustrácie	text
väzba	obrazové prílohy	blok textu
exemplár [číslo]	strana/strany [číslo]	verzia [číslo]
prebal		mapa/mapy

Ak je použité podpole \$3, vždy je prvým podpoľom uvedeným v poli 583. Je umiestnené pred podpoľom \$a.

Príklad:

583 1# \$3 obrazové prílohy \$a masovo deacidifikované \$c 20040915 \$i DEZ
\$2 pda \$5 MiEM

Podpole b (Identifikácia akcie) môže byť použité na citovanie čísla záznamu v lokálnej databáze, ak je k dispozícii podrobnejšia dokumentácia o ošetrovaní, alebo na citovanie čísla grantu alebo iného projektu.

Príklad:

583 1# \$a masovo deacidifikované \$b 04-0045 \$c 20040915 \$i MMMC \$z
Informácie o ošetrovaní získate po kontaktovaní Odboru ochrany \$2 pda \$5

MiEM

Tento príklad uvádza číslo záznamu dokumentu v lokálnej databáze, ale používateľ by musel kontaktovať Michiganskú štátnu univerzitu, aby získal ďalšie informácie. Ak existuje potreba uviesť túto informáciu priamo, inou možnosťou je v podpoli \$u poskytnúť adresu URL s prepojením na lokálnu databázu alebo použiť podpole \$X na obmedzenie priameho prístupu len pre interných používateľov.

Podpole c (Čas/dátum úkonu) musí byť použité na zaznamenanie buď dátumu ošetrovania (masovo deacidifikované) alebo dátumu zaradenia do plánu na ošetrovanie (bude masovo deacidifikované) alebo dátumu rozhodnutia (nebude masovo deacidifikované). Dátumy sa zaznamenávajú vždy vo formáte podľa normy ISO 8601 Medzinárodná norma pre dátumy (napr.

RRRRMMDD) bez spojovníkov. Nie je vyžadované použitie mesiacov a dní. **Každé pole 583 musí používať podpole \$c.**

Príklad:

583 1# \$a bude masovo deacidifikované **\$c 20040729** \$i MMMC \$2 pda \$5 MdU

Tento dokument bol zaradený do plánu na masovú deacidifikáciu 29. júla 2004. Marylandská univerzita sa zaviazala vykonať tento úkon do dvoch rokov.

Podpole f (Oprávnenie) môže byť použité na zaznamenanie textu alebo citácie štatútu, vykonávacieho príkazu, správy, zdôvodnenia alebo pravidlo, ktorými je príslušný úkon nariadený (napr. názov projektu, oznámenie)

Podpole h (Jurisdikcia) môže byť použité na zaznamenanie mena osoby, názvu inštitúcie, pozície alebo funkcie v inštitúcii, ktorej bola zverená zodpovednosť za úkon

Podpole i (Metóda úkonu) označuje prostriedky alebo techniku použitú na realizáciu úkonu (napr. typ použitého deacidifikačného procesu). V podpoli \$i by sa mala použiť štandardizovaná terminológia, keď úkon v podpoli \$a je masovo deacidifikované alebo bude masovo deacidifikované.

Štandardné termíny, ktoré sa používajú v podpoli \$i, keď \$a = masovo deacidifikované alebo bude masovo deacidifikované

Termíny	Definície
DEZ	Dietyl zinočnatý, proces masovej deacidifikácie.
Mg3/MBG	Magnézium dibutoxytrietylén glykolát/Magnézium butylglykolát, proces masovej deacidifikácie (napr. FMC)
METE	Etoxid horečnatý a titáničitý, proces masovej deacidifikácie. (napr. Battelle)
MgO	Oxid horečnatý, proces masovej deacidifikácie. (napr. Bookkeeper)
MMMC	Metoxymetyluhličitan horečnatý, proces masovej deacidifikácie (napr. Wei T'o)
Poznámka: Odporúča sa používať vyššie uvedené termíny. Ak sú však potrebné alternatívne termíny, zaznamenajte ich pomocou prirodzeného jazyka v podpoliach \$x alebo \$z. Diethyl Magnesium	

Podpole j (Miesto úkonu) môže byť použité na zaznamenanie miesta, kde bol opísaný úkon realizovaný.

Podpole k (Agent úkonu) môže byť použité na zaznamenanie osoby alebo organizácie vykonávajúcej úkon (napr. dodávateľ alebo poskytovateľ služieb).

Podpole l (Status) sa spravidla nepoužíva, keď \$a úkon je masovo deacidifikované alebo bude masovo deacidifikované. Neexistujú žiadne štandardné termíny na účely použitia v podpoli \$l.

Podpole u (Uniformný identifikátor zdroja) je adresa URL alebo názov URN poukazujúci na databázu prístupnú na internete, ktorá obsahuje špecifickejšie informácie o posúdení stavu alebo vykonanom prieskume.

Ak nie je možné vytvoriť odkaz URL/URN tak, aby bol nasmerovaný priamo na opisovaný dokument, zaznamenajte lokalizáciu databázy v podpoli \$u a zaznamenajte číslo záznamu ochranného úkonu vykonaného na dokumente v podpoli \$b.

Príklad:

583 1# \$a masovo deacidifikované \$c 20041111 \$i MgO \$u
<http://www.nyu.edu/pres/md/r=aaa0123> \$2 pda \$5 NNU

Príklad:

583 1# \$a masovo deacidifikované \$b aaa0123 \$c 20041111 \$i MgO \$u
<http://www.nyu.edu/pres/md/> \$2 pda \$5 NNU

Prvý príklad obsahuje odkaz na externú databázu s priamou požiadavkou. Odkaz zahŕňa požiadavku na vyhľadanie záznamu. Druhý príklad taktiež odkazuje na externú databázu, ale číslo záznamu bolo zaznamenané v podpoli \$b.

Podpole x (Neverejná poznámka) je používané, keď je potrebné podrobné vysvetlenie bez zobrazenia sa uvedenej informácie verejnosti.

Príklad:

583 1# \$a nebude masovo deacidifikované \$c 2004 \$x posúdený stav – silne
kriedovaný papier \$2 pda \$5 NN

V tomto príklade poznámka opisuje dôvod, prečo daný titul nebol zahrnutý do projektu masovej deacidifikácie.

Podpole z (Verejná poznámka) slúži na oznámenie ďalších informácií alebo podľa potreby na poskytnutie podrobnejšieho vysvetlenia.

Príklad:

583 1# \$a masovo deacidifikované \$b 04-0045 \$c 20040915 \$i MMMC \$z
Informácie o ošetrení získate po kontaktovaní Odboru ochrany \$2 pda
\$5MiEM

Podpole 2 (Zdroj termínu) vždy obsahuje hodnotu “pda.” Použitie podpoľa \$2 zaväzuje používateľa plne dodržiavať tieto termíny.

Príklad:

583 1# \$a masovo deacidifikované \$c 20041201 \$i MgO \$2 pda \$5 NNU

Podpole 5 (Inštitúcia, na ktorú sa pole vzťahuje) vždy obsahuje pridelený inštitucionálny kód používateľa. Kódy inštitúcií sa nachádzajú na adrese: <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdorg.html>.

Príklad:

583 1# \$a masovo deacidifikované \$c 20041221 \$i MgO \$2 pda \$5 NNU

V tomto príklade bol exemplár z Univezity v New Yorku (NNU) masovo deacidifikovaný pomocou procesu Bookkeeper.

\$ a (Úkon) = mikrofilmované alebo bude mikrofilmované alebo nebude mikrofilmované

Podpolia používané v spojitosti s podpoľom \$a mikrofilmované alebo bude mikrofilmované alebo nebude mikrofilmované

Povinné podpolia: \$a, \$c, \$2 a \$5. Odporúčané podpolia: \$i (Metóda úkonu)

Podpole 3 (Špecifikované materiály) môže byť použité na špecifikáciu rôznych častí titulu alebo dokumentu, vrátane štrukturálnych a fyzických častí. Je povolené používať voľný text. Nižšie sú uvedené príklady, nie štandardné termíny.

sprievodný material	frontispis	chrbát
knižné dosky	ilustrácia/ilustrácie	text
väzba	obrazové prílohy	blok textu
exemplár [číslo]	strana/strany [číslo]	verzia [číslo]
prebal		mapa/mapy

Ak je použité podpole \$3, vždy je prvým podpoľom uvedeným v poli 583. Je umiestnené pred podpoľom \$a.

Príklad:

583 1# \$3 text \$a mikrofilmované \$c 20040915 \$2 pda \$5 ICU 583 0# \$3
obrazové prílohy \$a vložené do obalu \$c 20040915 \$i box \$2 pda \$5 ICU

Podpole b môže byť použité na citovanie čísla záznamu v lokálnej databáze, ak je k dispozícii rozsiahlejšia dokumentácia alebo na uvedenie informácie o grante alebo iného čísla projektu.

Príklad:

583 1# \$a mikrofilmované \$b 2004-J292 \$c 20041103 \$z Informácie o
možnostiach objednania získate po kontaktovaní Oddelenie ochrany \$2 pda
\$5 ICU

Tento príklad uvádza číslo záznamu dokumentu v lokálnom súbore v Chicagskej univerzite, ale používateľ by musel kontaktovať príslušnú inštitúciu, aby získal ďalšie informácie. Ak je vhodné oznámiť túto informáciu priamejšie, ďalšou možnosťou je uviesť adresu URL v podpoli \$u na nasmerovanie používateľa do lokálneho súboru, alebo použite podpole \$x na obmedzenie prístupu len pre interných používateľov.

Podpole c (Čas/dátum úkonu) musí byť použité na zaznamenanie dátumu mikrofilmovania (mikrofilmované), dátum zaradenia do plánu na mikrofilmovanie (bude mikrofilmované) alebo dátum rozhodnutia (nebude mikrofilmované). Dátumy sa zaznamenávajú vždy vo formáte podľa normy ISO 8601 Medzinárodná norma pre dátumy (napr. **RRRRMMDD**) bez spojovníkov. Nie je vyžadované použitie mesiacov a dní. **Každé pole 583 musí používať podpole \$c.**

583 1# \$a bude mikrofilmované \$c 2004 \$2 pda \$5 ICU

Tento exemplár bol zaradený do plánu na mikrofilmovanie v roku 2004. Inštitúcia sa zaväzuje vykonať tento úkon do dvoch rokov.

Podpole f (Oprávnenie) môže byť použité na zaznamenanie textu alebo citácie štatútu, vykonávacieho príkazu, správy, zdôvodnenia alebo pravidlo, ktorými je príslušný úkon nariadený (napr. názov projektu, oznámenie)

Podpole h (Jurisdikcia) môže byť použité na zaznamenanie mena osoby, názvu inštitúcie, pozície alebo funkcie v inštitúcii, ktorej bola zverená zodpovednosť za úkon

Podpole i (Metóda úkonu) označuje prostriedky alebo techniku použitú na realizáciu úkonu (napr. druh ošetrovania aplikovaný na mikrofilm). V podpoli \$i by sa mala použiť štandardizovaná terminológia, keď úkon v podpoli \$a je mikrofilmované alebo bude mikrofilmované.

Štandardné termíny, ktoré sa používajú v podpoli \$i, keď \$a = mikrofilmované alebo bude mikrofilmované

Termíny	Definície
polysulfid	Ošetrovanie mikrofilmu, ktoré výrazne spomalí poškodenie znečisťujúcimi látkami. Ošetrovanie polysulfidom sa môže použiť počas úvodného spracovania filmu alebo pre už spracovaný film.

Poznámka: Odporúča sa používať vyššie uvedené termíny. Ak sú však potrebné alternatívne termíny, zaznamenajte ich pomocou prirodzeného jazyka v podpoliach \$x alebo \$z.

Podpole j (Miesto úkonu) môže byť použité na zaznamenanie miesta, kde bol opísaný úkon realizovaný.

Podpole k (Agent úkonu) môže byť použité na zaznamenanie osoby alebo organizácie vykonávajúcej úkon (napr. dodávateľ alebo poskytovateľ služieb).

Podpole l (Status) sa spravidla nepoužíva, keď \$a úkon je mikrofilmované alebo bude mikrofilmované. Neexistujú žiadne štandardné termíny na účely použitia v podpoli \$l.

Podpole u (Uniformný identifikátor zdroja) je adresa URL alebo názov URN poukazujúci na databázu prístupnú na internete, ktorá obsahuje špecifickejšie informácie o špecifikáciách projektu mikrofilmovania alebo vykonávanom procese.

Ak nie je možné vytvoriť odkaz URL/URN tak, aby bolo prepojenie nasmerované priamo na opisovaný dokument, zaznamenajte lokalizáciu databázy v podpoli \$u a databázové číslo ochranného úkonu na dokumente zaznamenajte v podpoli \$b.

Príklad:

583 1# \$a mikrofilmované \$c 20041111 \$u <http://www.ohio.edu/pres/repro/r=aaa0123> \$2 pda \$5 OAU

Príklad:

583 1# \$a mikrofilmované \$b aaa0123 \$c 20041111 \$u
<http://www.ohio.edu/pres/repro/> \$2 pda \$5 OAU

Prvý príklad obsahuje odkaz na externú databázu s priamou požiadavkou. Odkaz zahŕňa požiadavku na vyhľadanie záznamu. Druhý príklad taktiež odkazuje na externú databázu, ale číslo záznamu bolo zaznamenané v podpoli \$b.

Podpole x (Neverejná poznámka) je používané, keď je potrebné podrobné vysvetlenie bez zobrazenia sa uvedenej informácie verejnosti.

Príklad:

583 0# \$a nebude mikrofilmované \$c 2004 \$x Zaradené do plánu na mikrofilmovanie Kongresovou knižnicou \$2 pda \$5 DNLM

V tomto prípade poznámka vysvetľuje dôvody, prečo sa Národná lekárska knižnica rozhodla nechať tento titul na film.

Podpole z (Verejná poznámka) slúži na oznámenie ďalších informácií alebo podľa potreby na poskytnutie podrobnejšieho vysvetlenia.

Príklad:

583 1# \$a mikrofilmované \$b 2004-J292 \$c 20041103 \$z Informácie o možnostiach objednania získate po kontaktovaní Oddelenia ochrany \$2 pda \$5 ICU

Podpole 2 (Zdroj termínu) vždy obsahuje hodnotu "pda." Použitie podpoľa \$2 zaväzuje používateľa plne dodržiavať tieto termíny.

Príklad:

583 1# \$a mikrofilmované \$c 20041201 \$2 pda \$5 OAU

Podpole 5 (Inštitúcia, na ktorú sa pole vzťahuje) vždy obsahuje pridelený inštitucionálny kód používateľa. Kódy inštitúcií sa nachádzajú na adrese: <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdorg.html>.

Príklad:

583 1# \$a mikrofilmované \$c 20041221 \$2 pda \$5 MdU

Marylandská univerzita (MdU) mikrofilmovala tento dokument 21. decembra 2004.

\$a (Action) = previazané

Podpolia používané v spojitosti s podpoľom \$a previazané

Povinné podpolia: \$a, \$c, \$2 a \$5

Podpole 3 (Špecifikované materiály) môže byť použité na špecifikáciu rôznych častí titulu alebo dokumentu, vrátane štrukturálnych a fyzických častí. Je povolené používať voľný text. Nižšie sú uvedené príklady, nie štandardné termíny.

sprievodný material	frontispis	chrbát
knižné dosky	ilustrácia/ilustrácie	text
väzba	obrazové prílohy	blok textu
exemplár [číslo]	strana/strany [číslo]	verzia [číslo]
prebal	mapa/mapy	

Ak je použité podpole \$3, vždy je prvým podpoľom uvedeným v poli 583. Je umiestnené pred podpoľom \$a.

Príklad:

583 1# \$3 v. 2 \$a previazané \$c 20040915 \$2 pda \$5 MdBj

Podpole b (Identifikácia akcie) môže byť použité na citovanie čísla záznamu v lokálnej databáze, ak je k dispozícii podrobnejšia dokumentácia o ošetroaní, alebo na citovanie čísla grantu alebo iného projektu.

Príklad:

583 1# \$a previazané \$b 04-B3998 \$c 20050107 \$z Informácie o ošetroaní získate po kontaktovaní Sekcie knižnej väzby \$2 pda \$5 DLC

Tento príklad uvádza číslo záznamu dokumentu v lokálnej databáze, avšak používateľ by musel kvôli ďalším informáciám kontaktovať inštitúciu. Ak existuje potreba uviesť túto informáciu priamo, inou možnosťou je v podpoli \$u poskytnúť adresu URL s prepojením na lokálnu databázu alebo použiť podpole \$x na obmedzenie priameho prístupu len pre interných používateľov.

Podpole c (Čas/dátum úkonu) musí byť použité na zaznamenanie dátumu ošetrovania (previazané). Dátumy sa zaznamenávajú vždy vo formáte podľa normy ISO 8601 Medzinárodná norma pre dátumy (napr. **RRRRMMDD**) bez spojovníkov. Nie je vyžadované použitie mesiacov a dní. **Každé pole 583 musí používať podpole \$c.**

Príklad:

583 1# \$a previazané \$c 20041011 \$2 pda \$5 ViRCU

Tento dokument bol previazaný organizáciou Virginia Commonwealth University 11. októbra 2004.

Podpole f (Oprávnenie) môže byť použité na zaznamenanie textu alebo citácie štatútu, vykonávacieho príkazu, správy, zdôvodnenia alebo pravidlo, ktorými je príslušný úkon nariadený (napr. názov projektu, oznámenie)

Podpole h (Jurisdikcia) môže byť použité na zaznamenanie mena osoby, názvu inštitúcie, pozície alebo funkcie v inštitúcii, ktorej bola zverená zodpovednosť za úkon

Podpole i (Metóda úkonu) sa spravidla nepoužíva, keď \$a úkon je previazané. Neexistujú žiadne štandardné termíny na účely použitia v podpoli \$i.

Podpole j (Miesto úkonu) môže byť použité na zaznamenanie miesta, kde bol opísaný úkon realizovaný.

Podpole k (Agent úkonu) môže byť použité na zaznamenanie osoby alebo organizácie vykonávajúcej úkon (napr. dodávateľ alebo poskytovateľ služieb).

Podpole l (Status) sa spravidla nepoužíva, keď \$a úkon je previazané. Neexistujú žiadne štandardné termíny na účely použitia v podpoli \$l.

Podpole u (Uniformný identifikátor zdroja) je adresa URL alebo názov URN poukazujúci na databázu prístupnú na internete, ktorá obsahuje špecifickejšie informácie o posúdení stavu alebo vykonanom prieskume.

Ak nie je možné vytvoriť odkaz URL/URN tak, aby bol nasmerovaný priamo na opisovaný dokument, zaznamenajte lokalizáciu databázy v podpoli \$u a zaznamenajte číslo záznamu dokumentu from z databázy ochranných úkonov príslušného oddelenia v podpoli \$b.

Príklad:

583 1# \$a previazané \$c 20041111 \$u <http://www.loc.gov/pres/bind/r= 04-B3998> \$2 pda \$5 ViRCU

Príklad:

583 1# \$a previazané \$b 04-B3998 \$c 20041111 \$u <http://www.loc.gov/pres/bind/> \$2 pda \$5 ViRCU

Prvý príklad obsahuje odkaz na externú databázu s priamou požiadavkou. Odkaz zahŕňa požiadavku na vyhľadanie záznamu. Druhý príklad taktiež odkazuje na externú databázu, ale číslo záznamu bolo zaznamenané v podpoli \$b.

Podpole x (Neverejná poznámka) je používané, keď je potrebné podrobné vysvetlenie bez zobrazenia sa uvedenej informácie verejnosti.

Príklad:

583 1# \$a previazané \$b 04-B3998 \$c 20050107 \$x Informácie o ošetroení získate po kontaktovaní Sekcie knižnej väzby \$2 pda \$5 DLC

Podpole z (Verejná poznámka) slúži na oznámenie ďalších informácií alebo podľa potreby na poskytnutie podrobnejšieho vysvetlenia.

Príklad:

583 1# \$a previazané \$b 04-B3998 \$c 20050107 \$z Informácie o ošetroení získate po kontaktovaní Sekcie knižnej väzby \$2 pda \$5 DLC

Podpole 2 (Zdroj termínu) vždy obsahuje hodnotu “pda.” Použitie podpoľa \$2 zaväzuje používateľa plne dodržiavať tieto termíny.

Príklad:

583 1# \$a previazané \$c 20041201 \$2 pda \$5 DLC

Podpole 5 (Inštitúcia, na ktorú sa pole vzťahuje) vždy obsahuje pridelený inštitucionálny kód používateľa. Kódy inštitúcií sa nachádzajú na adrese: <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdorg.html>.

Príklad:

583 1# \$a previazané \$c 2004 \$2 pda \$5 DLC

Kongresová knižnica (DLC) previazala dokument v tomto príklade v roku 2004.

\$ a (Úkon) = opravené

Podpolia používané v spojitosti s podpoľom \$a opravené

Povinné podpolia: \$a, \$c, \$2 a \$5

Podpole 3 (Špecifikované materiály) môže byť použité na špecifikáciu rôznych častí titulu alebo dokumentu, vrátane štrukturálnych a fyzických častí. Je povolené používať voľný text. Nižšie sú uvedené príklady, nie štandardné termíny.

sprievodný material	frontispis	chrbát
knižné dosky	ilustrácia/ilustrácie	text
väzba	obrazové prílohy	blok textu
exemplár [číslo]	strana/strany [číslo]	verzia [číslo]
prebal		mapa/mapy

Ak je použité podpole \$3, vždy je prvým podpoľom uvedeným v poli 583. Je umiestnené pred podpoľom \$a.

Príklad:

583 0# \$3 obrazové prílohy \$a opravené \$c 20040915 \$2 pda \$5 MdBj

Podpole b môže byť použité na citovanie čísla záznamu v lokálnej databáze, ak je k dispozícii podrobnejšia dokumentácia o ošetrení, alebo na citovanie čísla grantu alebo iného projektu.

Príklad:

583 0# \$a posúdený stav \$c 20041103 \$2 pda \$5 MdBj 583 0# \$a opravené
\$b 04-074 \$c 20041204 \$z Informácie o ošetrení získate po kontaktovaní
Preservation Department \$2 pda \$5 MdBj

Tento príklad uvádza číslo záznamu dokumentu v lokálnej databáze. Ak je vhodné umožniť prístup do samotnej databázy, je možné pridať priame prepojenie v podpoli \$u.

Podpole c (Čas/dátum úkonu) musí byť použité na zaznamenanie dátumu ošetrenia (opravené). Dátumy sa zaznamenávajú vždy vo formáte podľa normy ISO 8601 Medzinárodná norma pre dátumy (napr. **RRRRMMDD**) bez spojovníkov. Nie je vyžadované použitie mesiacov a dní. **Každé pole 583 musí používať podpole \$c.**

Príklad:

583 0# \$a opravené \$c 20041211 \$2 pda \$5 MdBj

Tento dokument bol opravený 11. decembra 2004.

Podpole f (Oprávnenie) môže byť použité na zaznamenanie textu alebo citácie štatútu, vykonávacieho príkazu, správy, zdôvodnenia alebo pravidlo, ktorými je príslušný úkon nariadený (napr. názov projektu, oznámenie)

Podpole h (Jurisdikcia) môže byť použité na zaznamenanie mena osoby, názvu inštitúcie, pozície alebo funkcie v inštitúcii, ktorej bola zverená zodpovednosť za úkon

Podpole i (Metóda úkonu) sa spravidla nepoužíva, keď \$a úkon je opravené. Neexistujú žiadne štandardné termíny na účely použitia v podpoli \$i.

Podpole j (Miesto úkonu) môže byť použité na zaznamenanie miesta, kde bol opísaný úkon realizovaný.

Podpole k (Agent úkonu) môže byť použité na zaznamenanie osoby alebo organizácie vykonávajúcej úkon (napr. dodávateľ alebo poskytovateľ služieb).

Podpole l (Status) sa spravidla nepoužíva, keď \$a úkon je opravené. Neexistujú žiadne štandardné termíny na účely použitia v podpoli \$l.

Podpole u (Uniformný identifikátor zdroja) je adresa URL alebo názov URN poukazujúci na databázu prístupnú na internete, ktorá obsahuje špecifickejšie informácie o vykonanej oprave.

Ak nie je možné vytvoriť odkaz URL/URN tak, aby bolo prepojenie nasmerované priamo na opisovaný dokument, zaznamenajte lokalizáciu databázy v podpoli \$u a databázové číslo ochranného úkonu na dokumente zaznamenajte v podpoli \$b.

Príklad:

583 0# \$a opravené \$c 20041211 \$u <http://www.umd.edu/pres/repair/r=aaa0123> \$2 pda \$5 MdBj

Príklad:

583 0# \$a opravené \$b aaa0123 \$c 20041211 \$u <http://www.umd.edu/pres/repair/> \$2 pda \$5 MdBj

Prvý príklad obsahuje odkaz na externú databázu s priamou požiadavkou. Odkaz zahŕňa požiadavku na vyhľadanie záznamu. Druhý príklad taktiež odkazuje na externú databázu, ale číslo záznamu bolo zaznamenané v podpoli \$b.

Podpole x (Neverejná poznámka) je používané, keď je potrebné podrobné vysvetlenie bez zobrazenia sa uvedenej informácie verejnosti.

Príklad:

583 1# \$a opravené \$b 04-B3998 \$c 20050107 \$x Informácie o ošetroaní získate po kontaktovaní Sekcie starostlivosti o fondy \$2 pda \$5 DLC

Podpole z (Verejná poznámka) slúži na oznámenie ďalších informácií alebo podľa potreby na poskytnutie podrobnejšieho vysvetlenia.

Príklad:

583 1# \$a opravené \$b 04-B3998 \$c 20050107 \$z Informácie o ošetroaní získate po kontaktovaní Sekcie starostlivosti o fondy \$2 pda \$5 DLC

Podpole 2 (Zdroj termínov) vždy obsahuje hodnotu "pda." Použitie podpoľa \$2 zaväzuje používateľa plne dodržiavať tieto termíny.

Príklad:

583 0# \$a opravené \$c 20050201 \$2 pda \$5 MdBj

Podpole 5 vždy obsahuje pridelený inštitucionálny kód používateľa. Kódy inštitúcií sa nachádzajú na adrese: <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdorg.html>.

Príklad:

583 0# \$a opravené \$c 20050221 \$2 pda \$5 MdBj

Johns Hopkins University (MdBj) opravené dokument v tomto príklade 21. februára 2005.

\$ a (Úkon) = reprodukované v analógovej forme alebo bude reprodukované v analógovej forme alebo nebude reprodukované v analógovej forme

Podpolia používané v spojitosti s podpoľom \$a reprodukované v analógovej forme alebo bude reprodukované v analógovej forme alebo nebude reprodukované v analógovej forme

Povinné podpolia: \$a, \$c, \$2 a \$5 Odporúčané podpolia: \$i (Metóda úkonu)

Podpole 3 (Špecifikované materiály) môže byť použité na špecifikáciu rôznych častí titulu alebo dokumentu, vrátane štrukturálnych a fyzických častí. Je povolené používať voľný text. Nižšie sú uvedené príklady, nie štandardné termíny.

sprievodný	disk	vylisovaný disk
material	frontispis	cievka, kotúč
väzba	ilustrácia/ilustrácie	páska
exemplár [číslo]	obrazové prílohy	verzia [číslo]
obal		strana [číslo]

Ak je použité podpole \$3, vždy je prvým podpoľom uvedeným v poli 583. Je umiestnené pred podpoľom \$a.

Príklad:

583 1# \$3 kotúč 2 \$a reprodukované v analógovej forme \$c 20040915 \$2
pda \$5 NSyU

Podpole b (Identifikácia akcie) môže byť použité na citovanie čísla záznamu v lokálnej databáze, ak je k dispozícii rozsiahlejšia dokumentácia alebo na uvedenie informácie o grante alebo iného čísla projektu.

Príklad:

583 1# \$a reprodukované v analógovej forme **\$b FX-0370** \$c 20041204 \$z
Podrobnejšie informácie poskytnete Recording Lab \$2 pda \$5 NSyU

Tento príklad uvádza číslo záznamu dokumentu v databáze Nahrávacieho štúdia, ale používateľ by musel kontaktovať Syrakúzsku univerzitu, aby získal ďalšie informácie. Ak je vhodné oznámiť túto informáciu priamejšie, ďalšou možnosťou je uviesť adresu URL v podpoli \$u, ktorá poskytuje priame prepojenie do databázy Nahrávacieho štúdia, alebo použite podpole \$x na obmedzenie prístupu len pre interných používateľov.

Podpole c (Čas/dátum úkonu) musí byť použité na zaznamenanie buď dátumu, kedy bol vykonaný úkon (reprodukované v analógovej forme), alebo dátum zaradenia do plánu realizácie úkonu (bude reprodukované v analógovej forme) alebo dátum rozhodnutia (nebude reprodukované v analógovej forme). Dátumy sa zaznamenávajú vždy vo formáte

podľa normy ISO 8601 Medzinárodná norma pre dátumy (napr. **RRRRMMDD**) bez spojovníkov. Nie je vyžadované použitie mesiacov a dní. **Každé pole 583 musí používať podpole \$c**.

Príklad:

583 1# \$a bude reprodukované v analógovej forme \$c 20040728 \$2 pda \$5 NSyU

Tento dokument bol zaradený do plánu na analog reproduction on July 28, 2004. Syracuse University sa zaviazala vykonať tento úkon do dvoch rokov.

Podpole f (Oprávnenie) môže byť použité na zaznamenanie textu alebo citácie štatútu, vykonávacieho príkazu, správy, zdôvodnenia alebo pravidlo, ktorými je príslušný úkon nariadený (napr. názov projektu, oznámenie)

Podpole h (Jurisdikcia) môže byť použité na zaznamenanie mena osoby, názvu inštitúcie, pozície alebo funkcie v inštitúcii, ktorej bola zverená zodpovednosť za úkon

Podpole i (Metóda úkonu) označuje prostriedky alebo techniku použitú na realizáciu úkonu (napr. typ preformátovania). V podpoli \$i by sa mala použiť štandardizovaná terminológia, keď úkon v podpoli \$a je reprodukované v analógovej forme alebo bude reprodukované v analógovej forme.

Štandardné termíny, ktoré sa používajú v podpoli \$i, keď \$a = reprodukované v analógovej forme alebo bude reprodukované v analógovej forme

Termíny	Definície
film na film	Film s pohyblivými obrázkami na iný film s pohyblivými obrázkami
film na video	Film s pohyblivými obrázkami do štandardného formátu pre video

Poznámka: Odporúča sa používať vyššie uvedené termíny. Ak sú však potrebné alternatívne termíny, zaznamenajte ich pomocou prirodzeného jazyka v podpoliach \$x alebo \$z.

Podpole j (Miesto úkonu) môže byť použité na zaznamenanie miesta, kde bol opísaný úkon realizovaný.

Podpole k (Agent úkonu) môže byť použité na zaznamenanie osoby alebo organizácie vykonávajúcej úkon (napr. dodávateľ alebo poskytovateľ služieb).

Podpole l (Status) sa spravidla nepoužíva, keď \$a úkon je reprodukované v analógovej forme alebo bude reprodukované v analógovej forme. Neexistujú žiadne štandardné termíny na účely použitia v podpoli \$l.

Podpole u (Uniformný identifikátor zdroja) je adresa URL alebo názov URN poukazujúci na databázu prístupnú na internete, ktorá obsahuje špecifickejšie informácie o vykonanom ochrannom úkone.

Ak nie je možné vytvoriť odkaz URL/URN tak, aby bolo prepojenie nasmerované priamo na opisovaný dokument, zaznamenajte lokalizáciu databázy v podpoli \$u a databázové číslo ochranného úkonu na dokumente zaznamenajte v podpoli \$b.

Príklad:

583 1# \$a reprodukované v analógovej forme \$c 20041211 \$u
<http://www.library.syr.edu/pres/anal/r=aaa0123> \$2 pda \$5 NSyU

Príklad:

583 1# \$a reprodukované v analógovej forme \$b aaa0123 \$c 20041211 \$u
<http://www.library.syr.edu/pres/anal/> \$2 pda \$5 NSyU

Prvý príklad obsahuje odkaz na externú databázu s priamou požiadavkou. Odkaz zahŕňa požiadavku na vyhľadanie záznamu. Druhý príklad taktiež odkazuje na externú databázu, ale číslo záznamu bolo zaznamenané v podpoli \$b.

Podpole x (Neverejná poznámka) je používané, keď je potrebné podrobné vysvetlenie bez zobrazenia sa uvedenej informácie verejnosti.

Príklad:

583 1# \$a nebude reprodukované v analógovej forme \$c 20041204 \$x
Content reviewed by curators \$2 pda \$5 NSyU

Podpole z (Verejná poznámka) slúži na oznámenie ďalších informácií alebo podľa potreby na poskytnutie podrobnejšieho vysvetlenia.

Príklad:

583 1# \$a reprodukované v analógovej forme \$b FX-0370 \$c 20041204 \$z
Podrobnejšie informácie poskytnie Nahrávacie štúdio \$2 pda \$5 NSyU

Podpole 2 (Zdroj termínu) vždy obsahuje hodnotu "pda." Použitie podpoľa \$2 zaväzuje používateľa plne dodržiavať tieto termíny.

Príklad:

583 1# \$a reprodukované v analógovej forme \$c 20050201 \$2 pda \$5 NSyU

Podpole 5 (Inštitúcia, na ktorú sa pole vzťahuje) vždy obsahuje pridelený inštitucionálny kód používateľa. Kódy inštitúcií sa nachádzajú na adrese: <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdorg.html>.

Príklad:

583 1# \$3 kotúč 2 \$a reprodukované v analógovej forme \$c 20050221 \$2
pda \$5 NSyU

Kotúč č. 2 dokumentu v tomto príklade bol reprodukován v analógovej forme Syrakúzsskou univerzitou (NSyU).

\$ a (Úkon) = reprodukované tlačou alebo bude reprodukované tlačou alebo nebude reprodukované tlačou

Podpolia používané v spojitosti s podpoľom \$a reprodukované tlačou alebo bude reprodukované tlačou alebo nebude reprodukované tlačou

Povinné podpolia: \$a, \$c, \$2 a \$5

Odporúčané podpolia: \$i (Metóda úkonu)

Podpole 3 (Špecifikované materiály) môže byť použité na špecifikáciu rôznych častí titulu alebo dokumentu, vrátane štrukturálnych a fyzických častí. Je povolené používať voľný text. Nižšie sú uvedené príklady, nie štandardné termíny.

sprievodný material	frontispis	chrbát
knižné dosky	ilustrácia/ilustrácie	text
väzba	obrazové prílohy	blok textu
exemplár [číslo]	strana/strany [číslo]	verzia [číslo]
prebal		mapa/mapy

Ak je použité podpole \$3, vždy je prvým podpoľom uvedeným v poli 583. Je umiestnené pred podpoľom \$a.

Príklad:

583 1# \$3 obrazové prílohy \$a reprodukované tlačou \$c 20040915 \$2 pda \$5 KU

Podpole b môže byť použité na citovanie čísla záznamu v lokálnej databáze, ak je k dispozícii rozsiahlejšia dokumentácia alebo na uvedenie informácie o grante alebo iného čísla projektu.

Príklad:

583 1# \$a reprodukované tlačou **\$b 04-P249** \$c 20040915 \$z Viac informácií získate po kontaktovaní Oddelenia ochrany \$2 pda \$5 KU

Tento príklad uvádza číslo záznamu dokumentu v lokálnej databáze, ale používateľ by musel kontaktovať Kansaskú univerzitu, aby získal ďalšie informácie. Ak existuje potreba uviesť túto informáciu priamo, inou možnosťou je v podpoli \$u poskytnúť adresu URL s prepojením na lokálnu databázu alebo použiť podpole \$x na obmedzenie priameho prístupu len pre interných používateľov.

Podpole c (Čas/dátum úkonu) musí byť použité na zaznamenanie buď dátumu, kedy bol vykonaný úkon (reprodukované tlačou), alebo dátum zaradenia do plánu realizácie úkonu (reprodukované tlačou) alebo dátum rozhodnutia (nebude reprodukované tlačou). Dátumy sa zaznamenávajú vždy vo formáte podľa normy ISO 8601 Medzinárodná norma pre dátumy

(napr. RRRRMMDD) bez spojovníkov. Nie je vyžadované použitie mesiacov a dní. **Každé pole 583 musí používať podpole \$c.**

Príklad:

583 1# \$a bude reprodukované tlačou \$c 20040810 \$i výstup z mikrofilmu \$2 pda \$5 KU

Tento titul bol zaradený do plánu na reprodukciu z mikrofilmovej kópie 10. augusta 2004. Kansaská univerzita sa zaviazala vykonať tento úkon do dvoch rokov.

Podpole f (Oprávnenie) môže byť použité na zaznamenanie textu alebo citácie štatútu, vykonávacieho príkazu, správy, zdôvodnenia alebo pravidlo, ktorými je príslušný úkon nariadený (napr. názov projektu, oznámenie)

Podpole h (Jurisdikcia) môže byť použité na zaznamenanie mena osoby, názvu inštitúcie, pozície alebo funkcie v inštitúcii, ktorej bola zverená zodpovednosť za úkon

Podpole i (Metóda úkonu) označuje prostriedky alebo techniku použitú na realizáciu úkonu (t.j. druh vyrobenej tlačenej reprodukcie). V podpoli \$i by sa mala použiť štandardizovaná terminológia, keď úkon v podpoli \$a je reprodukované tlačou.

Štandardné termíny, ktoré sa používajú v podpoli \$i, keď \$a = reprodukované tlačou

Termín	Definícia
faksimile	Produkcia papierovej kópie z originálneho papierového formátu (napr. kniha, rukopis, mapa, obrazové prílohy) s rovnakým kolacionovaním ako originál. Vyžaduje dodržiavanie štandardov v oblasti uchovávania pre kvalitu a stálosť papiera a obrazu. Celé zväzky sú zviazané. Prvotná kvalitná kópia digitálneho medziproduktu môže byť ponechaná.
výstup z mikrofilmu	Produkcia textu a obrazov z mikrofilmu v papierovej forme, často s dvojitémi stranami. Vyžaduje dodržiavanie štandardov v oblasti uchovávania pre kvalitu a stálosť papiera a obrazu. Celé zväzky sú zviazané. Výstup nie je faksimile pôvodného papierového exemplára.
výstup z digitálneho súboru	Produkcia textu a obrazov z digitálneho súboru v papierovej forme. Vyžaduje dodržiavanie štandardov v oblasti uchovávania pre kvalitu a stálosť papiera a obrazu. Celé zväzky sú zviazané. Výstup nie je faksimile pôvodného papierového exemplára.
Poznámka: Odporúča sa používať vyššie uvedené termíny. Ak sú však potrebné alternatívne termíny, zaznamenajte ich pomocou prirodzeného jazyka v podpoliach \$x alebo \$z. Not a facsimNot a facsi	

Nepoužívajte pole 583 na zaznamenávanie papierových kópií vyrobených bez dodržiavania štandardov týkajúcich sa ochrany a dlhodobého uchovávania. Nakoľko takéto kópie slúžia napríklad na rezervovanie materiálov na vyučovanie alebo iné krátkodobé účely, príslušné informácie by sa nemali zaznamenávať ako ochranné ošetrenie.

Podpole j (Miesto úkonu) môže byť použité na zaznamenanie miesta, kde bol opísaný úkon realizovaný.

Podpole k (Agent úkonu) môže byť použité na zaznamenanie osoby alebo organizácie vykonávajúcej úkon (napr. dodávateľ alebo poskytovateľ služieb).

Podpole l (Status) sa spravidla nepoužíva, keď \$a úkon je reprodukován tlačou alebo bude reprodukován tlačou. Neexistujú žiadne štandardné termíny na účely použitia v podpoli \$l.

Podpole u (Uniformný identifikátor zdroja) je adresa URL alebo názov URN poukazujúci na databázu prístupnú na internete, ktorá obsahuje špecifickejšie informácie o posúdení stavu alebo vykonanom prieskume.

Ak nie je možné vytvoriť odkaz URL/URN tak, aby bol nasmerovaný priamo na opísaný dokument, zaznamenajte lokalizáciu databázy v podpoli \$u a zaznamenajte číslo záznamu ochranného úkonu vykonaného na dokumente v podpoli \$b.

Príklad:

583 1# \$a reprodukován tlačou \$c 20041011 \$i facsimile \$u <http://www.uflib.ufl.edu/pres/repro/db/r=aaa0123> \$2 pda \$5 FU

Príklad:

583 1# \$a reprodukován tlačou \$b aaa0123 \$c 20041011 \$i facsimile \$u <http://www.uflib.ufl.edu/pres/repro/db/> \$2 pda \$5 FU

Prvý príklad obsahuje odkaz na externú databázu s priamou požiadavkou. Odkaz zahŕňa požiadavku na vyhľadanie záznamu. Druhý príklad taktiež odkazuje na externú databázu, ale číslo záznamu bolo zaznamenané v podpoli \$b.

Podpole x (Neverejná poznámka) je používané, keď je potrebné podrobné vysvetlenie bez zobrazenia sa uvedenej informácie verejnosti.

Príklad:

583 1# \$a nebude reprodukován tlačou \$c 20040915 \$x Je k dispozícii komerčne dodávané faksimile \$2 pda \$5 KU

Podpole z (Verejná poznámka) slúži na oznámenie ďalších informácií alebo podľa potreby na poskytnutie podrobnejšieho vysvetlenia.

Príklad:

583 1# \$a reprodukován tlačou \$b 04-P249 \$c 20040915 \$z Viac informácií získate po kontaktovaní Oddelenia ochrany \$2 pda \$5 KU

Podpole 2 (Zdroj termínu) vždy obsahuje hodnotu "pda." Použitie podpoľa \$2 zaväzuje používateľa plne dodržiavať tieto termíny.

Príklad:

583 1# \$a reprodukován tlačou \$c 20050201 \$2 pda \$5 FU

Podpole 5 (Inštitúcia, na ktorú sa pole vzťahuje) vždy obsahuje pridelený inštitucionálny kód používateľa. Kódy inštitúcií sa nachádzajú na adrese: <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdorg.html>.

Príklad:

583 1# \$a reprodukované tlačou \$c 20050221 \$i výstup z digitálneho súboru
\$2 pda \$5 FU

Floridská univerzita (FU) reprodukovala papierovú kópiu tohto dokumentu z digitálneho súboru.

\$ a (Úkon) = požadované posúdenie stavu

Podpolia používané v spojitosti s podpolom \$a požadované posúdenie stavu

Povinné podpolia: \$a, \$c, \$2 a \$5 Odporúčané podpolia: \$l (Status)

Podpole 3 (Špecifikované materiály) môže byť použité na špecifikáciu rôznych častí titulu alebo dokumentu, vrátane štrukturálnych a fyzických častí. Je povolené používať voľný text. Nižšie sú uvedené príklady, nie štandardné termíny.

sprievodný material	frontispis	chrbát
knižné dosky	ilustrácia/ilustrácie	text
väzba	obrazové prílohy	blok textu
exemplár [číslo]	strana/strany [číslo]	verzia [číslo]
prebal		mapa/mapy

Ak je použité podpole \$3, vždy je prvým podpolom uvedeným v poli 583. Je umiestnené pred podpolom \$a.

Príklad:

583 0# \$3 obrazové prílohy \$a požadované posúdenie stavu \$c 20040915 \$l
znehodnotené \$2 pda \$5 DLC

Podpole b môže byť použité na citovanie čísla záznamu v lokálnej databáze, ak je k dispozícii rozsiahlejšia dokumentácia alebo na uvedenie informácie o grante alebo iného čísla projektu.

Príklad:

583 0# \$a požadované posúdenie stavu \$b 04-P249 \$c 20040915 \$2 pda \$5
KU

Tento príklad uvádza číslo záznamu dokumentu v lokálnej databáze. Ak je vhodné umožniť prístup do samotnej databázy, je možné pridať priame prepojenie v podpoli \$u.

Podpole c (Čas/dátum úkonu) musí byť použité na zaznamenanie dátumu posúdenia (požadované posúdenie stavu). Dátumy sa zaznamenávajú vždy vo formáte podľa normy ISO 8601 Medzinárodná norma pre dátumy (napr. **RRRRMMDD**) bez spojovníkov. Nie je vyžadované použitie mesiacov a dní. **Každé pole 583 musí používať podpole \$c.**

Príklad:

583 0# \$a požadované posúdenie stavu \$c 20040811 \$f Circ \$2 pda \$5 InNd

Oddelenie ochrany Univerzity v Notre Dame bolo 11. augusta 2004 oúpovedomené, že Oddelenie výpočítok požiadalo o posúdenie stavu.

Podpole f (Oprávnenie) môže byť použité na zaznamenanie textu alebo citácie štatútu, vykonávacieho príkazu, správy, zdôvodnenia alebo pravidlo, ktorými je príslušný úkon nariadený (napr. názov projektu, oznámenie).

Príklad:

583 0# \$3 text \$a požadované posúdenie stavu \$c 20050403 \$f Vyp-dmk \$l krehké \$2 pda \$5 lnNd

V tomto prípade zamestnanec Oddelenia výpožičných služieb určil, že papier je krehký a že vyžaduje nešpecifikované ošetrenie. Kód “dmk” označuje konkrétneho zamestnanca.

Podpole h (Jurisdikcia) môže byť použité na zaznamenanie mena osoby, názvu inštitúcie, pozície alebo funkcie v inštitúcii, ktorej bola zverená zodpovednosť za úkon.

Podpole i (Metóda úkonu) sa spravidla nepoužíva, keď \$a úkon je požadované posúdenie stavu. Neexistujú žiadne štandardné termíny na účely použitia v podpoli \$i.

Podpole j (Miesto úkonu) môže byť použité na zaznamenanie miesta, v ktorom bol realizovaný opísaný úkon.

Podpole k (Agent úkonu) môže byť použité na zaznamenanie osoby alebo organizácie vykonávajúcej úkon (napr. dodávateľ alebo poskytovateľ služieb).

Podpole l (Status) obsahuje stav alebo rozpoloženie opísaných materiálov, ktoré niekedy, ale nie vždy vyplývajú z nejakého úkonu. Mala by byť použitá štandardizovaná terminológia uvedená ďalej. Keď okolnostiam nevyhovuje štandardizovaný jazyk, mali by byť použité podpolia \$x alebo \$z. Okrem podpoľa \$l by sa na uvedenie ďalších podrobností mali navyše použiť podpolia x alebo z. Nepoužívajte deskriptory, ak príslušné termíny nie sú zamestnancom známe.

Štandardné termíny pre podpole \$l, keď podpole \$a = požadované posúdenie stavu

kyslý papier	líščie škvrnny	opravený chrbát
zásaditý papier	poškodené hmyzom	oxidačno-redukčné procesy
anotované	uvoľnené	nedostatočne chránené po vložení do obalu
zablokované	marginalia	opravené v minulosti
krehké	chýba	poškriabané
poškodené	poškodené plesňou	poškvrnené
zohyzdené	znehodnotené	ulepené
delaminované	narušené/nesúdržné	roztrhnuté
neošetrovať	ťažko zrozumiteľné	nepoškodené
vyblednuté	zastaralý formát	octový syndróm
olúpané/popraskané	zoxidované	zdeformované/zvlhnené
poškodené vodou		

Poznámka: Odporúča sa používať vyššie uvedené termíny. Ak sú však potrebné alternatívne termíny, zaznamenajte ich pomocou prirodzeného jazyka v podpoliach \$X alebo \$Z.

Príklad:

583 0# \$a požadované posúdenie stavu \$c 20050202 \$l poškodené \$z
lepiaca páska \$2 pda \$5 DLC

Podpole u (Uniformný identifikátor zdroja) sa spravidla nepoužíva, keď \$a úkon je požadované posúdenie stavu.

Podpole x (Neverejná poznámka) je používané, keď je potrebné podrobné vysvetlenie bez zobrazenia sa uvedenej informácie verejnosti.

Príklad:

583 0# \$a požadované posúdenie stavu \$c 20050202 \$l poškodené \$z
lepiaca páska \$2 pda \$5 DLC

Podpole z (Verejná poznámka) slúži na oznámenie ďalších informácií alebo podľa potreby na poskytnutie podrobnejšieho vysvetlenia.

Príklad:

583 1# \$a požadované posúdenie stavu \$b 04-P249 \$c 20040915 \$z Viac
informácií získate po kontaktovaní Oddelenia výpožičiek \$2 pda \$5 KU

Podpole 2 (Zdroj termínu) vždy obsahuje hodnotu “pda.” Použitie podpoľa \$2 zaväzuje používateľa plne dodržiavať tieto termíny.

Príklad:

583 0# \$a požadované posúdenie stavu \$c 20050201 \$l ulepené \$2 pda \$5
DLC

Podpole 5 (Inštitúcia, na ktorú sa pole vzťahuje) vždy obsahuje pridelený inštitucionálny kód používateľa. Kódy inštitúcií sa nachádzajú na adrese:

<http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdorg.html>

Príklad:

583 0# \$a požadované posúdenie stavu \$c 20050221 \$f Acq-rpo \$2 pda \$5
FU

21. februára 2005 zamestnankyňa Oddelenia akvizície, Rita P. Overmillerová, požiadala zamestnancov Oddelenia ochrany o posúdenie stavu tohto dokumentu.

\$ a (Úkon) = ponechané

Podpolia používané v spojitosti s podpoľom \$a ponechané

Povinné podpolia: \$a, \$c, \$2 a \$5

Podpole 3 (Špecifikované materiály) môže byť použité na špecifikáciu rôznych častí titulu alebo dokumentu, vrátane štrukturálnych a fyzických častí. Je povolené používať voľný text. Nižšie sú uvedené príklady, nie štandardné termíny.

sprievodný material	frontispis	chrbát
knižné dosky	ilustrácia/ilustrácie	text
väzba	obrazové prílohy	blok textu
exemplár [číslo]	strana/strany [číslo]	verzia [číslo]
prebal		mapa/mapy

Ak je použité podpole \$3, vždy je prvým podpoľom uvedeným v poli 583. Je umiestnené pred podpoľom \$a.

Príklad:

583 0# \$3 obrazové prílohy \$a ponechané \$c 20040915 \$2 pda \$5 InNd

Podpole b môže byť použité na citovanie čísla záznamu v lokálnej databáze, ak je k dispozícii rozsiahlejšia dokumentácia alebo na uvedenie informácie o grante alebo iného čísla projektu.

Príklad:

583 0# \$a ponechané \$b 04-074 \$c 20050409 \$z Informácie o ponechaných častiach získate z Referátu rozvoja fondov \$2 pda \$5 InNd

Tento príklad uvádza číslo záznamu dokumentu v lokálnej databáze. Ak je vhodné umožniť prístup do samotnej databázy, je možné pridať priame prepojenie v podpoli \$u.

Podpole c (Čas/dátum úkonu) musí byť použité na zaznamenanie dátumu úkonu (ponechané). Dátumy sa zaznamenávajú vždy vo formáte podľa normy ISO 8601 Medzinárodná norma pre dátumy (napr. RRRRMMDD) bez spojovníkov. Nie je vyžadované použitie mesiacov a dní. **Každé pole 583 musí používať podpole \$c.**

Príklad:

583 0# \$a ponechané \$c 20050311 \$2 pda \$5 InNd

Podpole f (Oprávnenie) môže byť použité na zaznamenanie textu alebo citácie štatútu, vykonávacieho príkazu, správy, zdôvodnenia alebo pravidlo, ktorými je príslušný úkon nariadený (napr. názov projektu, oznámenie)

Podpole h (Jurisdikcia) môže byť použité na zaznamenanie mena osoby, názvu inštitúcie, pozície alebo funkcie v inštitúcii, ktorej bola zverená zodpovednosť za úkon.

Podpole i (Metóda úkonu) sa spravidla nepoužíva, keď \$a úkon je ponechané. Neexistujú žiadne štandardné termíny na účely použitia v podpoli \$i.

Podpole j (Miesto úkonu) môže byť použité na zaznamenanie miesta, kde bol opísaný úkon realizovaný.

Podpole k (Agent úkonu) môže byť použité na zaznamenanie osoby alebo organizácie vykonávajúcej úkon (napr. dodávateľ alebo poskytovateľ služieb).

Podpole l (Status) sa spravidla nepoužíva, keď \$a úkon je ponechané. Neexistujú žiadne štandardné termíny na účely použitia v podpoli \$l.

Podpole u (Uniformný identifikátor zdroja) je adresa URL alebo názov URN poukazujúci na databázu prístupnú na internete, ktorá obsahuje špecifickejšie informácie o vykonanom úkone.

Ak nie je možné vytvoriť odkaz URL/URN tak, aby bolo prepojenie nasmerované priamo na opisovaný dokument, zaznamenajte lokalizáciu databázy v podpoli \$u a databázové číslo ochranného úkonu na dokumente zaznamenajte v podpoli \$b.

Príklad:

583 0# \$a ponechané \$c 20050311 \$u <http://www.und.edu/pres/acq/r=aaa0123> \$2 pda \$5 InNd

Príklad:

583 0# \$a ponechané \$b aaa0123 \$c 20050311 \$u <http://www.und.edu/pres/acq/> \$2 pda \$5 InNd

Prvý príklad obsahuje odkaz na externú databázu s priamou požiadavkou. Odkaz zahŕňa požiadavku na vyhľadanie záznamu. Druhý príklad taktiež odkazuje na externú databázu, ale číslo záznamu bolo zaznamenané v podpoli \$b.

Podpole x (Neverejná poznámka) je používané, keď je potrebné podrobné vysvetlenie bez zobrazenia sa uvedenej informácie verejnosti.

Príklad:

583 0# \$a ponechané \$b 04-074 \$c 20050409 \$x **Informácie o ponechaných častiach získate z Referátu rozvoja fondov** \$2 pda \$5 InNd

Podpole z (Verejná poznámka) slúži na oznámenie ďalších informácií alebo podľa potreby na poskytnutie podrobnejšieho vysvetlenia.

Príklad:

583 0# \$a ponechané \$b 04-074 \$c 20050409 \$z **Informácie o ponechaných častiach získate z Referátu rozvoja fondov** \$2 pda \$5 InNd

Podpole 2 (Zdroj termínov) vždy obsahuje hodnotu "pda." Použitie podpoľa \$2 zaväzuje používateľa plne dodržiavať tieto termíny.

Príklad:

583 0# \$a ponechané \$c 20050201 \$2 pda \$5 InNd

Podpole 5 (Inštitúcia, na ktorú sa pole vzťahuje) vždy obsahuje pridelený inštitucionálny kód používateľa. Kódy inštitúcií sa nachádzajú na adrese: <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdorg.html>.

Príklad:

583 0# \$3 obrazové prílohy \$a ponechané \$c 20050221 \$2 pda **\$5 InNd**

V tomto príklade si Univerzita Notre Dame (InNd) zvolila možnosť ponechania len obrazových príloh.

\$ a (Úkon) = stabilizované

Podpolia používané v spojitosti s podpoľom \$a stabilizované

Povinné podpolia: \$a, \$c, \$2 a \$5

Odporúčané podpolia: \$i (Metóda úkonu)

Podpole 3 (Špecifikované materiály) môže byť použité na špecifikáciu rôznych častí titulu alebo dokumentu, vrátane štrukturálnych a fyzických častí. Je povolené používať voľný text. Nižšie sú uvedené príklady, nie štandardné termíny.

sprievodný material	frontispis	chrbát
knižné dosky	ilustrácia/ilustrácie	text
väzba	obrazové prílohy	blok textu
exemplár [číslo]	strana/strany [číslo]	verzia [číslo]
prebal		mapa/mapy

Ak je použité podpole \$3, vždy je prvým podpoľom uvedeným v poli 583. Je umiestnené pred podpoľom \$a.

Príklad (úroveň holdingov):

583 0# \$3 v. 1 (1889) \$a stabilizované \$c 2004 \$i zviazané \$2 pda \$5 DLC
986 ## \$a fyzická inventarizácia \$b BIP \$d 2004-07-02

V tomto prípade bol zväzok č. 1 tohto titulu z roku 1889 zviazaný plochou bavlnenou páskou počas projektu fyzickej inventarizácie v júli 2004.

Podpole b (Identifikácia akcie) môže byť použité na citovanie čísla záznamu v lokálnej databáze, ak je k dispozícii podrobnejšia dokumentácia o ošetrovaní, alebo na citovanie čísla grantu alebo iného projektu.

Príklad:

583 0# \$a posúdený stav \$c 20050301 \$2 pda \$5 DLC

583 0# \$a stabilizované \$b 04-892 \$c 20050403 \$i zabalené do zmršťovacej fólie \$z Informácie o ošetrovaní získate po kontaktovaní Odboru konzervovania \$2 pda \$5 DLC

Tento príklad uvádza číslo záznamu dokumentu v lokálnej databáze. Ak je vhodné umožniť prístup do samotnej databázy, je možné pridať priame prepojenie v podpoli \$u.

Podpole c (Čas/dátum úkonu) musí byť použité na zaznamenanie dátumu ošetrovania (stabilizované). Dátumy sa zaznamenávajú vždy vo formáte podľa normy ISO 8601 Medzinárodná norma pre dátumy (napr. **RRRRMMDD**) bez spojovníkov. Nie je vyžadované použitie mesiacov a dní. **Každé pole 583 musí používať podpole \$c.**

Príklad:

583 0# \$a stabilizované \$c 20041111 \$i tied \$2 pda \$5 DLC

11. novembra 2004 Kongresová knižnica stabilizovala tento exemplár použitím plochej bavlnenej “pásky” na zviazanie uvoľnených dosiek.

Podpole f (Oprávnenie) môže byť použité na zaznamenanie textu alebo citácie štatútu, vykonávacieho príkazu, správy, zdôvodnenia alebo pravidlo, ktorými je príslušný úkon nariadený (napr. názov projektu, oznámenie)

Podpole h (Jurisdikcia) môže byť použité na zaznamenanie mena osoby, názvu inštitúcie, pozície alebo funkcie v inštitúcii, ktorej bola zverená zodpovednosť za úkon

Podpole i (Metóda úkonu) označuje prostriedky alebo techniku použitú na realizáciu úkonu (t.j. použitú metódu stabilizácie). V podpoli \$i by sa mala použiť štandardizovaná terminológia, keď úkon v podpoli \$a je stabilizovaný.

Štandardné termíny pre podpole \$i, keď \$a = stabilizované

Termíny	Definície
čistý, čistenie	Odstránenie látok, ktoré môžu byť škodlivé pre dokument. <i>Príklady: použitie jemnej kefy alebo mazacej hmoty na čistenie plochého papiera; vysávanie viazaných zväzkov pomocou gazy & filtrov HEPA; odstránenie suchých usadených častíc ako sú prach, špina alebo rozsypaná väzba, z videopásiek pomocou jemnej a hladkej tkaniny s dlhými vláknami.</i>
zabalené do zmršťovacej fólie	Ochranný obal, často dočasný, zložený z čistého polyetylénu alebo iného chemicky stabilná baliaca vrstva, v ktorej je zavinený dokument, následne zmrštená teplom, čím sa vytvorí tesne priliehajúci obal.
zviazané	Použitie plochej bavlnenej “pásky” na ovinutie okolo dokumentu na spevnenie uvoľnených súčastí.

Poznámka: Odporúča sa používať vyššie uvedené termíny. Ak sú však potrebné alternatívne termíny, zaznamenajte ich pomocou prirodzeného jazyka v podpoliach \$x alebo \$z.

Podpole j (Miesto úkonu) môže byť použité na zaznamenanie miesta, kde bol opísaný úkon realizovaný.

Podpole k (Agent úkonu) môže byť použité na zaznamenanie osoby alebo organizácie vykonávajúcej úkon (napr. dodávateľ alebo poskytovateľ služieb).

Podpole l (Status) sa spravidla nepoužíva, keď \$a úkon je stabilizovaný. Neexistujú žiadne štandardné termíny na účely použitia v podpoli \$l.

Podpole u (Uniformný identifikátor zdroja) je adresa URL alebo názov URN poukazujúci na databázu prístupnú na internete, ktorá obsahuje špecifickejšie informácie o posúdení stavu alebo vykonanom prieskume.

Ak nie je možné vytvoriť odkaz URL/URN tak, aby bolo prepojenie nasmerované priamo na opisovaný dokument, zaznamenajte lokalizáciu databázy v podpoli \$u a databázové číslo ochranného úkonu na dokumente zaznamenajte v podpoli \$b.

Príklad:

583 0# \$a stabilizované \$c 20050311 \$u [\\$2 pda \\$5 DLC](http://www.loc.gov/pres/cons/r=aaa0123)

Príklad:

583 0# \$a stabilizované \$b aaa0123 \$c 20050311 \$u [\\$2 pda \\$5 DLC](http://www.loc.gov/pres/cons/)

Prvý príklad obsahuje odkaz na externú databázu s priamou požiadavkou. Odkaz zahŕňa požiadavku na vyhľadanie záznamu. Druhý príklad taktiež odkazuje na externú databázu, ale číslo záznamu bolo zaznamenané v podpoli \$b.

Podpole x (Neverejná poznámka) je používané, keď je potrebné podrobné vysvetlenie bez zobrazenia sa uvedenej informácie verejnosti.

Príklad:

583 0# \$a stabilizované \$c 2004 \$l vyčistené \$2 pda \$5 DLC 583 0# \$a presunuté do optimálnych podmienok skladovania \$x FM 50/30 \$c 2004 \$2 pda \$5 DLC

V tomto prípade si Kongresová knižnica zvolila možnosť pridania neverejnej poznámky pomocou kódu, "FM," na označenie špeciálneho detašovaného zariadenia vo Fort Meade, "50/30" znamená ideálne podmienky skladovania (50 stupňov F, 30% relatívna vlhkosť).

Podpole z (Verejná poznámka) slúži na oznámenie ďalších informácií alebo podľa potreby na poskytnutie podrobnejšieho vysvetlenia.

Príklad:

583 0# \$a stabilizované \$c 20041103 \$l zabalené do zmršťovacej fólie \$z Ohľadom materiálových špecifikácií kontaktujte Oddelenie ochrany \$2 pda \$5 MdB

Podpole 2 (Zdroj termínov) vždy obsahuje hodnotu "pda." Použitie podpoľa \$2 zaväzuje používateľa plne dodržiavať tieto termíny.

Príklad:

583 0# \$a stabilizované \$c 20050201 \$i zabalené do zmršťovacej fólie \$2 pda \$5 MdB

Podpole 5 (Inštitúcia, na ktorú sa pole vzťahuje) vždy obsahuje pridelený inštitucionálny kód používateľa. Kódy inštitúcií sa nachádzajú na adrese: <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdorg.html>.

Príklad:

583 0# \$a stabilizované \$c 20050221 \$i zabalené do zmršťovacej fólie \$2 pda \$5 MdB

Dokument v tomto príklade bol zabalený do zmršťovacej fólie Univerzitou Johns Hopkinsa (MDBJ) 21. februára 2005.

\$ a (Úkon) = presunuté do optimálnych podmienok skladovania

Podpolia používané v spojitosti s podpoľom \$a presunuté do optimálnych podmienok skladovania

Podpole 3 (Špecifikované materiály) môže byť použité na špecifikáciu rôznych častí titulu alebo dokumentu, vrátane štrukturálnych a fyzických častí. Je povolené používať voľný text. Nižšie sú uvedené príklady, nie štandardné termíny.

sprievodný material	frontispis	chrbát
knižné dosky	ilustrácia/ilustrácie	text
väzba	obrazové prílohy	blok textu
exemplár [číslo]	strana/strany [číslo]	verzia [číslo]
prebal		mapa/mapy

Ak je použité podpole \$3, vždy je prvým podpoľom uvedeným v poli 583. Je umiestnené pred podpoľom \$a.

Príklad:

583 1# \$3 accompanying videotape \$a presunuté do optimálnych podmienok skladovania \$c 20050406 \$2 pda \$5 MiU

Podpole b môže byť použité na citovanie čísla záznamu v lokálnej databáze, ak je k dispozícii rozsiahlejšia dokumentácia alebo na uvedenie informácie o grante alebo iného čísla projektu.

Príklad:

**583 1# \$a presunuté do optimálnych podmienok skladovania \$b
WGCFM0412 \$c 20041207 \$z Fort Meade \$2 pda \$5 DLC**

Tento príklad uvádza číslo záznamu dokumentu v lokálnej databáze, avšak používateľ by musel kvôli ďalším informáciám kontaktovať inštitúciu. Ak existuje potreba uviesť túto informáciu priamo, inou možnosťou je v podpoli \$u poskytnúť adresu URL s prepojením na lokálnu databázu alebo použiť podpole \$x na obmedzenie priameho prístupu len pre interných používateľov.

Podpole c (Čas/dátum úkonu) musí byť použité na zaznamenanie dátumu úkonu (presunuté do optimálnych podmienok skladovania). Dátumy sa zaznamenávajú vždy vo formáte podľa normy ISO 8601 Medzinárodná norma pre dátumy (napr. **RRRRMMDD**) bez spojovníkov. Nie je vyžadované použitie mesiacov a dní. **Každé pole 583 musí používať podpole \$c.**

Príklad:

583 1# \$a presunuté do optimálnych podmienok skladovania \$c 20041211 \$2 pda \$5 MiU

Tento dokument bol presunutý do optimálnych podmienok skladovania 11. decembra 2004.

Podpole f (Oprávnenie) môže byť použité na zaznamenanie textu alebo citácie štatútu, vykonávacieho príkazu, správy, zdôvodnenia alebo pravidlo, ktorými je príslušný úkon nariadený (napr. názov projektu, oznámenie)

Podpole h (Jurisdikcia) môže byť použité na zaznamenanie mena osoby, názvu inštitúcie, pozície alebo funkcie v inštitúcii, ktorej bola zverená zodpovednosť za úkon

Podpole i (Metóda úkonu) sa spravidla nepoužíva, keď \$a úkon je presunuté do optimálnych podmienok skladovania. Neexistujú žiadne štandardné termíny na účely použitia v podpoli \$i.

Podpole j (Miesto úkonu) môže byť použité na zaznamenanie miesta, kde bol opísaný úkon realizovaný.

Podpole k (Agent úkonu) môže byť použité na zaznamenanie osoby alebo organizácie vykonávajúcej úkon (napr. dodávateľ alebo poskytovateľ služieb).

Podpole u (Uniformný identifikátor zdroja) je adresa URL alebo názov URN poukazujúci na databázu prístupnú na internete, ktorá obsahuje špecifickejšie informácie o posúdení stavu alebo vykonanom prieskume.

Ak nie je možné vytvoriť odkaz URL/URN tak, aby bolo prepojenie nasmerované priamo na opisovaný dokument, zaznamenajte lokalizáciu databázy v podpoli \$u a databázové číslo ochranného úkonu na dokumente zaznamenajte v podpoli \$b.

Príklad:

583 1# \$a presunuté do optimálnych podmienok skladovania \$c 20050311 \$u <http://www.umich.edu/pres/buhr=aaa0123> \$2 pda \$5 MiU

Príklad:

583 1# \$a presunuté do optimálnych podmienok skladovania \$b aaa0123 \$c 20050311 \$u <http://www.umich.edu/pres/buhr> \$2 pda \$5 MiU

Prvý príklad obsahuje odkaz na externú databázu s priamou požiadavkou. Odkaz zahŕňa požiadavku na vyhľadanie záznamu. Druhý príklad taktiež odkazuje na externú databázu, ale číslo záznamu bolo zaznamenané v podpoli \$b.

Podpole x (Neverejná poznámka) je používané, keď je potrebné podrobné vysvetlenie bez zobrazenia sa uvedenej informácie verejnosti.

Príklad:

583 0# \$a stabilizované \$c 2004 \$l vyčistené \$2 pda \$5 DLC 583 0# \$a presunuté do optimálnych podmienok skladovania \$x FM 50/30 \$c 2004 \$2 pda \$5 DLC

V tomto prípade si Kongresová knižnica zvolila možnosť pridania neverejnej poznámky pomocou kódu, "FM," na označenie špeciálneho detašovaného zariadenia vo Fort Meade, "50/30" znamená ideálne podmienky skladovania (50 stupňov F, 30% relatívna vlhkosť).

V tomto

Podpole z (Verejná poznámka) slúži na oznámenie ďalších informácií alebo podľa potreby na poskytnutie podrobnejšieho vysvetlenia.

Príklad: 583 1# \$a presunuté do optimálnych podmienok skladovania \$b WGCFM0412 \$c 20050407 \$z Fort Meade \$2 pda \$5 DLC

V tomto prípade mala inštitúcia v úmysle distribuovať informáciu, že dokument bol presunutý do optimálnych podmienok skladovania (prvý indikátor = 1) že detašované zariadenie je pracovisko vo Fort Meade.

Podpole 2 (Zdroj termínu) vždy obsahuje hodnotu "pda." Použitie podpoľa \$2 zaväzuje používateľa plne dodržiavať tieto termíny.

Príklad:

583 1# \$a presunuté do optimálnych podmienok skladovania \$c 20050201 \$2 pda \$5 MiU

Podpole 5 (Inštitúcia, na ktorú sa pole vzťahuje) vždy obsahuje pridelený inštitucionálny kód používateľa. Kódy inštitúcií sa nachádzajú na adrese: <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdorg.html>.

Príklad:

583 1# \$a presunuté do optimálnych podmienok skladovania \$c 20050221 \$2 pda \$5 MiU

Michiganská univerzita (MiU) presunula tento dokument do optimálnych podmienok skladovania 21. februára 2005.

\$ a (Úkon) = digitálne transformované alebo bude digitálne transformované alebo nebude digitálne transformované

Podpolia používané v spojitosti s podpoľom \$a digitálne transformované alebo bude digitálne transformované alebo nebude digitálne transformované

Povinné podpolia: \$a, \$c, \$2 a \$5 Odporúčané podpolia: \$i (Metóda úkonu)

Podpole 3 (Špecifikované materiály) môže byť použité na špecifikáciu rôznych častí titulu alebo dokumentu, vrátane štrukturálnych a fyzických častí. Je povolené používať voľný text. Nižšie sú uvedené príklady, nie štandardné termíny.

sprievodný material	frontispis	chrbát
knižné dosky	ilustrácia/ilustrácie	text
väzba	obrazové prílohy	blok textu
exemplár [číslo]	strana/strany [číslo]	verzia [číslo]
prebal		mapa/mapy

Ak je použité podpole \$3, vždy je prvým podpoľom uvedeným v poli 583. Je umiestnené pred podpoľom \$a.

Príklad:

583 1# \$3 v. 1 \$a digitálne transformované \$c 20050203 \$2 pda \$5 ICU

Podpole b (Identifikácia akcie) môže byť použité na citovanie čísla záznamu v lokálnej databáze, ak je k dispozícii rozsiahlejšia dokumentácia alebo na uvedenie informácie o grante alebo iného čísla projektu.

Príklad:

583 1# \$a digitálne transformované \$b 2004-G29 \$c 20041203 \$z Viac informácií získate po kontaktovaní Oddelenia ochrany\$2 pda \$5 ICU

Tento príklad uvádza číslo záznamu dokumentu v lokálnej databáze, ale používateľ by musel kontaktovať Chicagskú univerzitu, aby získal ďalšie informácie. Ak existuje potreba uviesť túto informáciu priamo, inou možnosťou je v podpoli \$u poskytnúť adresu URL s prepojením na lokálnu databázu alebo použiť podpole \$x na obmedzenie priameho prístupu len pre interných používateľov.

Podpole c (Čas/dátum úkonu) musí byť použité na zaznamenanie buď dátumu, kedy bol vykonaný úkon (digitálne transformované), alebo dátum zaradenia do plánu realizácie úkonu (bude digitálne transformované) alebo dátum rozhodnutia (nebude digitálne transformované). Dátumy sa zaznamenávajú vždy vo formáte podľa normy ISO 8601 Medzinárodná norma pre dátumy (napr. **RRRRMMDD**) bez spojovníkov. Nie je vyžadované použitie mesiacov a dní. **Každé pole 583 musí používať podpole \$c.**

Príklad:

583 1# \$a bude digitálne transformované \$c 20040730 \$2 pda \$5 MH

Tento dokument bol zaradený do plánu digitálnu transformáciu 30. júla 2004. Harvardská univerzita sa zaviazala vykonať tento úkon do dvoch rokov.

Podpole f (Oprávnenie) môže byť použité na zaznamenanie textu alebo citácie štatútu, vykonávacieho príkazu, správy, zdôvodnenia alebo pravidlo, ktorými je príslušný úkon nariadený (napr. názov projektu, oznámenie).

Podpole h (Jurisdikcia) môže byť použité na zaznamenanie mena osoby, názvu inštitúcie, pozície alebo funkcie v inštitúcii, ktorej bola zverená zodpovednosť za úkon.

Podpole i (Metóda úkonu) označuje prostriedky alebo techniku použitú na realizáciu úkonu (napr. technika digitálnej transformácie). V podpoli \$i by sa mala použiť štandardizovaná terminológia, keď úkon v podpoli \$a je digitálne transformované alebo bude digitálne transformované.

Štandardné termíny, ktoré sa používajú v podpoli \$i, keď \$a = digitálne transformované alebo bude digitálne transformované

Termíny	Definície
úkony/činnosti digitálneho uchovávania	Úkony vykonané na udržanie alebo migráciu digitálneho súboru: Pozrite si aj poznámku uvedenú nižšie.
dvojnásobný prepis	Prepis viacerými operátormi na vkladanie údajov s následným automatizovaným porovnaním a detekciou a opravou chýb
georektifikované	Proces, pri ktorom sa priradujú súradnice zemského povrchu k mape alebo fotomape.
OCR	Optické rozpoznávanie znakov
označkovanie textu	XML, TEI, EAD a pod.
Poznámka: Odporúča sa používať vyššie uvedené termíny. Ak sú však potrebné alternatívne termíny, zaznamenajte ich pomocou prirodzeného jazyka v podpoliach \$x alebo \$z.	

POZNÁMKA: Je dôležité vedieť, že väčšina informácií o úkonoch digitalizácie a digitálneho uchovávania sú technické metaúdaje, ktoré sa pravdepodobne uchovávajú v iných databázach alebo úložiskách na úrovni súborov. Použite podpole \$u na poukázanie na inú politiku digitálneho uchovávania alebo na databázový záznam o špecifických úkonoch. Informácie zaznamenané v katalogizačnom zázname by mali byť minimálne. Ak sa informácie o digitálnom uchovávaní zaznamenávajú v katalogizačnom zázname, inštitúcia sa zaväzuje aktualizovať informácie o súbore v poli 583 počas celej dĺžky života súboru.

Podpole j (Miesto úkonu) môže byť použité na zaznamenanie miesta, kde bol opísaný úkon realizovaný.

Podpole k (Agent úkonu) môže byť použité na zaznamenanie osoby alebo organizácie vykonávajúcej úkon (napr. dodávateľ alebo poskytovateľ služieb).

Podpole u (Uniformný identifikátor zdroja) je adresa URL alebo názov URN poukazujúci na databázu prístupnú na internete, ktorá obsahuje špecifickejšie informácie o posúdení stavu alebo vykonanom prieskume.

Ak nie je možné vytvoriť odkaz URL/URN tak, aby bolo prepojenie nasmerované priamo na opisovaný dokument, zaznamenajte lokalizáciu databázy v podpoli \$u a databázové číslo ochranného úkonu na dokumente zaznamenajte v podpoli \$b.

Príklad:

583 1# \$a digitálne transformované \$c 20050311 \$u <http://www.uchicago.edu/dig/r=aaa0123> \$2 pda \$5 ICU

Príklad:

583 1# \$a digitálne transformované \$b aaa0123 \$c 20050311 \$u <http://www.uchicago.edu/dig/> \$2 pda \$5 ICU

Prvý príklad obsahuje odkaz na externú databázu s priamou požiadavkou. Odkaz zahŕňa požiadavku na vyhľadanie záznamu. Druhý príklad taktiež odkazuje na externú databázu, ale číslo záznamu bolo zaznamenané v podpoli \$b.

Podpole x (Neverejná poznámka) je používané, keď je potrebné podrobné vysvetlenie bez zobrazenia sa uvedenej informácie verejnosti.

Príklad:

583 1# \$a nebude digitálne transformované \$c 20041203 \$x Mimo záberu projektu podľa Oddelenia pre rozvoj fondov \$2 pda \$5 ICU

Podpole z (Verejná poznámka) slúži na oznámenie ďalších informácií alebo podľa potreby na poskytnutie podrobnejšieho vysvetlenia.

Príklad:

583 1# \$a digitálne transformované \$b 2004-G29 \$c 20041203 \$z Viac informácií získate po kontaktovaní Oddelenia ochrany \$2 pda \$5 ICU

Podpole 2 (Zdroj termínu) vždy obsahuje hodnotu "pda." Použitie podpol'a \$2 zaväzuje používateľa plne dodržiavať tieto termíny.

Príklad:

583 1# \$a digitálne transformované \$c 20050201 \$2 pda \$5 MH

Podpole 5 (Inštitúcia, na ktorú sa pole vzťahuje) vždy obsahuje pridelený inštitucionálny kód používateľa. Kódy inštitúcií sa nachádzajú na adrese: <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdorg.html>.

Príklad:

583 1# \$a digitálne transformované \$c 20050221 \$2 pda \$5 MH

Dokument v tomto príklade bol digitálne transformovaný by Harvard University (MH).

\$ a (Úkon) = odstránené

Podpolia používané v spojitosti s podpoľom \$a odstránené

Povinné podpolia: \$a, \$c, \$2 a \$5

Podpole 3 (Špecifikované materiály) môže byť použité na špecifikáciu rôznych častí titulu alebo dokumentu, vrátane štrukturálnych a fyzických častí. Je povolené používať voľný text. Nižšie sú uvedené príklady, nie štandardné termíny.

sprievodný material	frontispis	chrbát
knižné dosky	ilustrácia/ilustrácie	text
väzba	obrazové prílohy	blok textu
exemplár [číslo]	strana/strany [číslo]	verzia [číslo]
prebal		mapa/mapy

Ak je použité podpole \$3, vždy je prvým podpoľom uvedeným v poli 583. Je umiestnené pred podpoľom \$a.

Príklad:

583 0# \$3 text \$a odstránené \$c 20050901 \$2 pda \$5 InU

Podpole b (Identifikácia akcie) môže byť použité na citovanie čísla záznamu v lokálnej databáze, ak je k dispozícii rozsiahlejšia dokumentácia alebo na uvedenie informácie o grante alebo iného čísla projektu.

Príklad:

583 0# \$a posúdený stav \$c 20031201 \$5 InU 583 0# \$a odstránené \$b 04-874 \$c 20040901 \$z Informácie o naložení s dokumentom získate po kontaktovaní Odboru výmeny a darov \$2 pda \$5 InU

Tento príklad uvádza číslo záznamu dokumentu v lokálnej databáze. Ak je vhodné umožniť prístup do samotnej databázy, je možné pridať priame prepojenie v podpoli \$u.

Podpole c (Čas/dátum úkonu) musí byť použité to zaznamenanie dátumu úkonu (odstránené). Dátumy sa zaznamenávajú vždy vo formáte podľa normy ISO 8601 Medzinárodná norma pre dátumy (napr. **RRRRMMDD**) bez spojovníkov. Nie je vyžadované použitie mesiacov a dní. **Každé pole 583 musí používať podpole \$c.**

Príklad:

583 0# \$a odstránené \$c 20040901 \$2 pda \$5 InU

Podpole f (Oprávnenie) môže byť použité na zaznamenanie textu alebo citácie štatútu, vykonávacieho príkazu, správy, zdôvodnenia alebo pravidlo, ktorými je príslušný úkon nariadený (napr. názov projektu, oznámenie)

Podpole h (Jurisdikcia) môže byť použité na zaznamenanie mena osoby, názvu inštitúcie, pozície alebo funkcie v inštitúcii, ktorej bola zverená zodpovednosť za úkon

Podpole i (Metóda úkonu) sa spravidla nepoužíva, keď \$a úkon je odstránené. Neexistujú žiadne štandardné termíny na účely použitia v podpoli \$i.

Podpole j (Miesto úkonu) môže byť použité na zaznamenanie miesta, kde bol opísaný úkon realizovaný.

Podpole k (Agent úkonu) môže byť použité na zaznamenanie osoby alebo organizácie vykonávajúcej úkon (napr. dodávateľ alebo poskytovateľ služieb).

Podpole u (Uniformný identifikátor zdroja) je adresa URL alebo názov URN poukazujúci na databázu prístupnú na internete, ktorá obsahuje špecifickejšie informácie o posúdení stavu alebo vykonanom prieskume.

Ak nie je možné vytvoriť odkaz URL/URN tak, aby bolo prepojenie nasmerované priamo na opisovaný dokument, zaznamenajte lokalizáciu databázy v podpoli \$u a databázové číslo ochranného úkonu na dokumente zaznamenajte v podpoli \$b.

Príklad:

583 0# \$a odstránené \$c 20050311 \$u <http://www.indiana.edu/pres/acq/r=aaa0123> \$2 pda \$5 InU

Príklad:

583 0# \$a odstránené \$b aaa0123 \$c 20050311 \$u <http://www.indiana.edu/pres/acq/> \$2 pda \$5 InU

Prvý príklad obsahuje odkaz na externú databázu s priamou požiadavkou. Odkaz zahŕňa požiadavku na vyhľadanie záznamu. Druhý príklad taktiež odkazuje na externú databázu, ale číslo záznamu bolo zaznamenané v podpoli \$b.

Podpole x (Neverejná poznámka) je používané, keď je potrebné podrobné vysvetlenie bez zobrazenia sa uvedenej informácie verejnosti.

Príklad:

583 0# \$a odstránené \$b 04-874 \$c 20040901 \$x Informácie o naložení s dokumentom získate po kontaktovaní Odboru výmeny a darov \$2 pda \$5 InU

Podpole z (Verejná poznámka) slúži na oznámenie ďalších informácií alebo podľa potreby na poskytnutie podrobnejšieho vysvetlenia.

Príklad:

583 0# \$a odstránené \$b 04-874 \$c 20040901 \$z Informácie o naložení s dokumentom získate po kontaktovaní Odboru výmeny a darov \$2 pda \$5 InU

Podpole 2 (Zdroj termínu) vždy obsahuje hodnotu "pda." Použitie podpoľa \$2 zaväzuje používateľa plne dodržiavať tieto termíny.

Príklad:

583 0# \$a odstránené \$c 20050201 \$2 pda \$5 InU

Podpole 5 (Inštitúcia, na ktorú sa pole vzťahuje) vždy obsahuje pridelený inštitucionálny kód používateľa. Kódy inštitúcií sa nachádzajú na adrese: <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdorg.html>.

Príklad:

583 0# \$a odstránené \$c 20050221 \$2 pda \$5 InU

Dokument v tomto príklade bol odstránený Univerzitou v Indiane (InU).

Podpole h (Jurisdikcia) môže byť použité na zaznamenanie mena osoby, názvu inštitúcie, pozície alebo funkcie v inštitúcii, ktorej bola zverená zodpovednosť za úkon.

Podpole i (Metóda úkonu) sa spravidla nepoužíva, keď \$a úkon je odstránený. Neexistujú žiadne štandardné termíny na účely použitia v podpoli \$i.

Podpole j (Miesto úkonu) môže byť použité na zaznamenanie miesta, kde bol opísaný úkon realizovaný.

Podpole k (Agent úkonu) môže byť použité na zaznamenanie osoby alebo organizácie vykonávajúcej úkon (napr. dodávateľ alebo poskytovateľ služieb).

Podpole u (Uniformný identifikátor zdroja) je adresa URL alebo názov URN poukazujúci na databázu prístupnú na internete, ktorá obsahuje špecifickejšie informácie o posúdení stavu alebo vykonanom prieskume.

Ak nie je možné vytvoriť odkaz URL/URN tak, aby bolo prepojenie nasmerované priamo na opisovaný dokument, zaznamenajte lokalizáciu databázy v podpoli \$u a databázové číslo ochranného úkonu na dokumente zaznamenajte v podpoli \$b.

Príklad:

583 0# \$a odstránené \$c 20050311 \$u <http://www.indiana.edu/pres/acq/r=aaa0123> \$2 pda \$5 InU

Príklad:

583 0# \$a odstránené \$b aaa0123 \$c 20050311 \$u <http://www.indiana.edu/pres/acq/> \$2 pda \$5 InU

Prvý príklad obsahuje odkaz na externú databázu s priamou požiadavkou. Odkaz zahŕňa požiadavku na vyhľadanie záznamu. Druhý príklad taktiež odkazuje na externú databázu, ale číslo záznamu bolo zaznamenané v podpoli \$b.

Podpole x (Neverejná poznámka) je používané, keď je potrebné podrobné vysvetlenie bez zobrazenia sa uvedenej informácie verejnosti.

Príklad:

583 0# \$a odstránené \$b 04-874 \$c 20040901 \$x Informácie o naložení s dokumentom získate po kontaktovaní Odboru výmeny a darov \$2 pda \$5 InU

Podpole z (Verejná poznámka) slúži na oznámenie ďalších informácií alebo podľa potreby na poskytnutie podrobnejšieho vysvetlenia.

Príklad:

583 0# \$a odstránené \$b 04-874 \$c 20040901 \$z Informácie o naložení s dokumentom získate po kontaktovaní Odboru výmeny a darov \$2 pda \$5 InU

Podpole 2 (Zdroj termínu) vždy obsahuje hodnotu “pda.” Použitie podpoľa \$2 zaväzuje používateľa plne dodržiavať tieto termíny.

Príklad:

583 0# \$a odstránené \$c 20050201 \$2 pda \$5 InU

Podpole 5 (Inštitúcia, na ktorú sa pole vzťahuje) vždy obsahuje pridelený inštitucionálny kód používateľa. Kódy inštitúcií sa nachádzajú na adrese: <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdorg.html>.

Príklad:

583 0# \$a odstránené \$c 20050221 \$2 pda \$5 InU

Dokument v tomto príklade bol odstránený Univerzitou v Indiane (InU).

\$ a (Úkon) = iné

Podpolia používané v spojitosti s podpoľom \$a iné

Povinné podpolia: \$a, \$c, \$2 a \$5 Odporúčané podpolia: \$x (Neverejná poznámka) alebo \$z (Verejná poznámka)

Podpole 3 (Špecifikované materiály) môže byť použité na špecifikáciu rôznych častí titulu alebo dokumentu, vrátane štrukturálnych a fyzických častí. Je povolené používať voľný text. Nižšie sú uvedené príklady, nie štandardné termíny.

sprievodný material	frontispis	chrbát
knižné dosky	ilustrácia/ilustrácie	text
väzba	obrazové prílohy	blok textu
exemplár [číslo]	strana/strany [číslo]	verzia [číslo]
prebal		mapa/mapy

Ak je použité podpole \$3, vždy je prvým podpoľom uvedeným v poli 583. Je umiestnené pred podpoľom \$a.

Príklad:

583 0# \$3 všetky predné strany \$a iné \$c 20050301 \$z štiepenie papiera \$2 pda \$5 PPT

V tomto prípade sú ošetrované len predné titulné strany novín obsahujúce hlavné titulky.

Podpole b môže byť použité na citovanie čísla záznamu v lokálnej databáze, ak je k dispozícii rozsiahlejšia dokumentácia alebo na uvedenie informácie o grante alebo iného čísla projektu.

Príklad:

583 1# \$3 December 7, 1941 issue \$a iné \$b NEH 04-T002 \$c 20040917 \$k ZFB \$o titulná strana \$z štiepenie papiera \$2 pda \$5 PPT

Tento príklad uvádza evidenčné číslo používané v kooperatívnom grantovom projekte.

Podpole c (Čas/dátum úkonu) musí byť použité na zaznamenanie dátumu úkonu (iné). Dátumy sa zaznamenávajú vždy vo formáte podľa normy ISO 8601 Medzinárodná norma pre dátumy (napr. **RRRRMMDD**) bez spojovníkov. Nie je vyžadované použitie mesiacov a dní.

Každé pole 583 musí používať podpole \$c.

Príklad:

583 0# \$a iné \$c 20050311 \$z štiepenie papiera \$2 pda \$5 PPT

Podpole f (Oprávnenie) môže byť použité na zaznamenanie textu alebo citácie štatútu, vykonávacieho príkazu, správy, zdôvodnenia alebo pravidla, ktorými je príslušný úkon nariadený (napr. názov projektu, oznámenie)

Podpole h (Jurisdikcia) môže byť použité na zaznamenanie mena osoby, názvu inštitúcie, pozície alebo funkcie v inštitúcii, ktorej bola zverená zodpovednosť za úkon

Podpole i (Metóda úkonu) sa spravidla nepoužíva, keď \$a úkon je iné. Neexistujú žiadne štandardné termíny na účely použitia v podpoli \$i.

Podpole j (Miesto úkonu) môže byť použité na zaznamenanie miesta, kde bol opísaný úkon realizovaný.

Podpole k (Agent úkonu) môže byť použité na zaznamenanie osoby alebo organizácie vykonávajúcej úkon (napr. dodávateľ alebo poskytovateľ služieb).

Podpole u (Uniformný identifikátor zdroja) je adresa URL alebo názov URN poukazujúci na databázu prístupnú na internete, ktorá obsahuje špecifickejšie informácie o posúdení stavu alebo vykonanom prieskume.

Ak nie je možné vytvoriť odkaz URL/URN tak, aby bolo prepojenie nasmerované priamo na opisovaný dokument, zaznamenajte lokalizáciu databázy v podpoli \$u a databázové číslo ochranného úkonu na dokumente zaznamenajte v podpoli \$b.

Príklad:

583 1# \$3 číslo z 19. novembra 1863 \$a iné \$c 20040915 \$k ZFB \$o titulná strana \$u <http://www.temple.edu/headlines/gettysburg>

\$z štiepenie papiera \$2 pda \$5 PPT

Príklad:

583 1# \$3 November 19, 1863 issue \$a iné \$b Gettysburg \$c 20040915 \$k ZFB \$o titulná strana \$u <http://www.temple.edu/headlines/> \$z štiepenie papiera \$2 pda \$5 PPT

Prvý príklad obsahuje odkaz na externú databázu s priamou požiadavkou. Odkaz zahŕňa požiadavku na vyhľadanie záznamu. Druhý príklad taktiež odkazuje na externú databázu, ale číslo záznamu bolo zaznamenané v podpoli \$b

Podpole x (Neverejná poznámka) je používané, keď je potrebné podrobné vysvetlenie bez zobrazenia sa uvedenej informácie verejnosti.

Príklad:

583 0# \$a iné \$c 20050311 \$x štiepenie papiera \$2 pda \$5 PPT

Podpole z (Verejná poznámka) slúži na oznámenie ďalších informácií alebo podľa potreby na poskytnutie podrobnejšieho vysvetlenia.

Príklad:

583 0# \$a iné \$c 20050311 \$z štiepenie papiera \$2 pda \$5 PPT

Podpole 2 (Zdroj termínu) vždy obsahuje hodnotu "pda." Použitie podpoľa \$2 zaväzuje používateľa plne dodržiavať tieto termíny.

Príklad: 583 0# \$a iné \$c 20040917 \$z štiepenie papiera \$2 pda \$5 PPT

Podpole 5 (Inštitúcia, na ktorú sa pole vzťahuje) vždy obsahuje pridelený inštitucionálny kód používateľa. Kódy inštitúcií sa nachádzajú na adrese: <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdorg.html>.

Príklad:

583 0# \$a iné \$c 20040917 \$z štiepenie papiera \$2 pda \$5 PPT

Univerzita Temple ošetrila tento dokument štiepením papiera 17. septembra 2004.

3. ČASŤ - Údajový slovník pre terminológiu ochranných a digitalizačných úkonov

Termín	Definícia	Použitie
získaná náhrada	Akvízia iného exemplára z externých zdrojov v rovnakom alebo odlišnom formáte. Situácia spravidla nastane, keď je originálny exemplár príliš krehký alebo poškodený na účely preformátovania a príslušná kópia je komerčne dostupná. V tomto prípade nie je vždy možné ovplyvniť kvalitu náhrady. Náhradný exemplár časpo poskytuje prístup k obsahu originálu bez ohľadu na pôvodné kolacionovanie alebo iných vizuálnych kvalít. <i>Príklady: pretlač; používateľská kópia mikrofilmu, náhradný exemplár získaný z antikvariátu</i>	\$a
škatuľa	Na mieru vyrobený uzatvárací obal materiálovo a konštrukčne vhodný na dlhodobé uchovávanie, často sa používa pre historické vzácne knižné fondy. Povrch môže byť pokrytý látkou. Príklady: škatuľa s výsuvným otváraním	\$i, keď \$a=vložené do obalu
čistý, čistenie	Odstránenie látok, ktoré môžu byť škodlivé pre dokument. <i>Príklady: použitie jemnej kefy alebo mazacej hmoty na čistenie plochého papiera; vysávanie viazaných zväzkov pomocou gazy & filtrov HEPA; odstránenie suchých usadených častíc ako sú prach, špina alebo rozsypaná väzba, z videopásiek pomocou jemnej a hladkej tkaniny s dlhými vláknami.</i>	\$i, keď \$a=stabilizované
chladný sklad	Technika na predĺženie životnosti materiálov ich skladovaním pri nižšej teplote ako je izbová teplota, čím znižujú mieru zhoršenia stavu.	
posúdený stav	Preskúmanie dokumentov a následné zaznamenanie ich fyzického stavu v podpoli \$I (Status). Môže sa použiť interne na zaznamenanie výsledkov prieskumu a na neskorší výber exemplárov na špecifické ošetrovanie. <i>Príklad: zásaditý papier, krehké, zničené, slabo chránené obalom</i>	\$a
konzervované	Zachovanie dokumentu v jeho pôvodnej forme, často pridaním nových materiálov. Tento termín označujúci úkon slúži na uvedenie informácie, že vlastníca inštitúcia má exemplár v dobrom stave po konzervačnom ošetrovaní (označované aj ako jednotlivé ošetrovanie exemplárov). Zaznamenanie tejto informácie v poli 583 slúži ako poznámka pre iné knižnice, aby nevykonávali rozsiahle	\$a

	konzervačné zásahy na vlastných exemplároch. Účelom však nie je nahradiť vnútroorganizačné systémy na dokumentáciu ošetrovania na zaznamenávanie podrobných opisov. <i>Príklady: očistenie, deacidifikácia, odstránenie škvŕn, prešitie, nový chrbát, nové dosky</i>	
DEZ	Dietyl zinočnaty, proces masovej deacidifikácie.	\$i, keď \$a=masovo deacidifikované alebo bude masovo deacidifikované
digitálna kópia	Prepojenie na komerčnú databázu alebo iný online zdroj.	\$i, keď \$a=získaná náhrada alebo bude získaná náhrada
digitalizované	Konverzia analógovej formy dokumentu (tlačenej alebo netlačenej) do digitálnej formy. Konverzia by mala byť dokončená pomocou príslušných štandardov (vzhľadom na zdrojový materiál a koncový produkt), pričom v poli 583 sa dodržiavanie príslušných noriem a štandardov nezaznamenáva. Takáto informácia by sa mala považovať za lokálnu informáciu a zaznamenať sa medzi metaúdajmi o digitálnom objekte, alebo sa môže sprístupniť prostredníctvom odkazu (\$u) na ďalšie informácie, ktoré existujú mimo online katalógu. <i>Príklady: zoskenovaná fotografia; audiokazeta preformátovaná na digitálny zvukový súbor; kópia mikrofilmu konvertovaná do digitálnej formy</i>	\$a
dvojnásobný prepis	Prepis viacerými operátormi na vkladanie údajov s následným automatizovaným porovnaním a detekciou a opravou chýb	\$i, keď \$a=digitálne transformované alebo bude digitálne transformované
zapuzdrenie, zaliatie	Proces umiestnenia dokumentu medzi dva pláty polyesteru, ktoré sa zatavia, aby dokument spevnili a chránili pred vplyvom manipulácie a výkyvov podmienok prostredia. Ide o istý druh na mieru vyrobeného obalu, ktorého materiál a konštrukčná kvalita je vhodná na uchovávanie <i>Príklad: často sa používa pri zbierkach máp alebo grafických obrazov</i>	\$i, keď \$a=vložené do obalu
obal / puzdro	Typizovaný papierový obal (nie vyrobený na mieru), ktorý využíva kvalitu materiálov a konštrukciu vhodnú na uchovávanie. Obal alebo popruh poskladaný list materiálu s kvalitou vhodnou na uchovávanie, ktorý sa používa na vysúvanie alebo zasunúvanie dokumentu z obalu bez jeho	\$i, keď \$a=vložené do obalu

	mechanického poškodenia.	
	<i>Príklad: často sa používa pri zbierkach letákov (pamfletov)</i>	
faksimile	Produkcia papierovej kópie z originálneho papierového formátu (napr. kniha, rukopis, mapa, obrazové prílohy) s rovnakým kolacionovaním ako originál. Vyžaduje dodržiavanie štandardov v oblasti uchovávania pre kvalitu a stálosť papiera a obrazu. Celé zväzky sú zviazané. Prvotná kvalitná kópia digitálneho medziproduktu môže byť ponechaná.	\$i, keď \$a=reprodukované tlačou alebo bude reprodukované tlačou
publikovanie faksimile	Presná reprodukcia originálu vytvorená komerčným zdrojom.	\$i, keď \$a=získaná náhrada alebo bude získaná náhrada
obal / spisový obal / šanón / kontajner	Typizovaný obal (nie vyrobený na mieru), ktorý využíva kvalitu materiálov (kartón, dosky) a konštrukciu vhodnú na uchovávanie. Spisový obal slúži ako voľný obal, ktorý drží pohromade dokumenty a iné ploché materiály. Spisové obaly sa môžu skladovať bez kontajnerov v skriňových zásuvkách (listovníciach; napr. mapy) alebo zoskupené a uložené v plochých kontajneroch alebo škatuluach na rukopisy. <i>Príklad: často sa používa pri zbierkach máp alebo grafických obrazov</i>	\$i, keď \$a=vložené do obalu
georektifikované	Proces, pri ktorom sa priradujú súradnice zemského povrchu k mape alebo fotomape.	\$i, keď \$a=digitálne transformované alebo bude digitálne transformované
vložené do obalu	Umiestnenie dokumentu do obalu (často vyrobeného na mieru), aby sa dokument zachoval v pôvodnom stave. Obal poskytuje dokumentu lepšie spevnenie a/alebo môže vylúčiť potrebu inváznejšieho ošetrovania. <i>Príklady: zapuzdrenie, drapákové škatule, obálky, puzdrá</i>	\$a
obal	Na mieru vyrobený papierový obal s kvalitou, ktorý je materiálovo a konštrukčne vhodný na uchovávanie. <i>Príklady: často sa používa pre zbierky microfíšov alebo fotonegátívov</i>	\$i, keď \$a=vložené do obalu
masovo deacidifikované	Chemická neutralizácia kyslosti v papieri pomocou komerčného dávkového procesu. <i>Príklad: dokumenty v spisových obaloch v škatuli s rukopismi, ktoré boli ošetrené v komore Bookkeeper pre</i>	\$a

rukopisy

METE	Etoxid horečnatý a titáničitý, proces masovej deacidifikácie. <i>Príklad: Battelle</i>	\$i, keď \$a=masovo deacidifikované alebo bude masovo deacidifikované
metylénovomodrý test	Štandard na určovanie množstva iónov zvyškového tiosulfátu zostávajúcich v želatínovo-striebornom filme po spracovaní.	
Mg3/MBG	Magnézium dibutoxytrietylén glykolát/Magnézium butylglykolát, proces masovej deacidifikácie. <i>Príklad: FMC</i>	\$i, keď \$a=masovo deacidifikované alebo bude masovo deacidifikované
MgO	Oxid horečnatý, proces masovej deacidifikácie. Príklad: Bookkeeper	\$i, keď \$a=masovo deacidifikované alebo bude masovo deacidifikované
používateľská kópia mikrofilmu	Komerčne vyrobený mikrofilm alebo používateľská kópia vygenerovaná z konzervačného originálu, ktorý vlastní iná inštitúcia.	\$i, keď \$a=získaná náhrada alebo bude získaná náhrada
mikrofilmované	Konverzia originálneho papierového dokumentu do mikrofilmu. Proces predpokladá kvalitnú ochrannú prípravu pre filmovanie, spracovanie filmu a skladovanie. Microfiš sa nepovažuje za médium pre dlhodobé uchovávanie a nie je zahrnutá do tejto definície. <i>Príklad: 35 mm mikrofilm na polyesterovom základe</i>	\$a
MMMC	Metoxymetyluhličitan horečnatý, proces masovej deacidifikácie. <i>Príklad: Wei T'o</i>	\$i, keď \$a=masovo deacidifikované alebo bude masovo deacidifikované
OCR	Optické rozpoznávanie znakov, proces transformácie obrazov znakov v dokumente na príslušný kód ASCII pre dané znaky.	\$i, keď \$a=digitálne transformované alebo bude digitálne transformované

iné	Termín na označenie úkonu používaný v prípade, keď nie je k dispozícii štandardný termín. Zaznamenajte úkon pomocou prirodzeného jazyka v poznámke \$x (neverejná poznámka) alebo \$z (verejná poznámka). Bude to častejšie potrebné v prípade netlačených formátov, pre ktoré zatiaľ nebola ustanovená štandardná terminológia.	\$a
výstup z digitálneho súboru	Produkcia textu a obrazov z digitálneho súboru v papierovej forme. Vyžaduje dodržiavanie štandardov v oblasti uchovávania pre kvalitu a stálosť papiera a obrazu. Celé zväzky sú zviazané. Výstup nie je faksimile pôvodného papierového exemplára.	\$i, keď \$a=reprodukované tlačou alebo bude reprodukované tlačou
výstup z mikrofilmu	Produkcia textu a obrazov z mikrofilmu v papierovej forme, často s dvojitémi stranami. Vyžaduje dodržiavanie štandardov v oblasti uchovávania pre kvalitu a stálosť papiera a obrazu. Celé zväzky sú zviazané. Výstup nie je faksimile pôvodného papierového exemplára.	\$i, keď \$a=reprodukované tlačou alebo bude reprodukované tlačou
test fotografickej aktivity	Štandardný test zisťujúci možnú chemickú reakciu medzi materiálmi tvoriacimi obaly a fotografiami, ktoré sú v nich uložené.	
polysulfid	Ošetrovanie mikrofilmu, ktoré výrazne spomalí poškodenie znečisťujúcimi látkami. Ošetrovanie polysulfidom sa môže použiť počas úvodného spracovania filmu alebo pre už spracovaný film.	\$i, keď \$a=mikrofilmované
previazané	Náhrada originálnej väzby alebo obalu dokumentu väzbou, obalom alebo puzdrom vyrobenými knižnicou. Pôvodné upevnenie listov sa môže alebo nemusí zachovať. Podľa tejto definície termín <i>previazané</i> slúži na upozornenie iných knižníc, že pôvodný obal nebol ponechaný. <i>Príklad: zväzok, ktorý dostane novú obálku z povoskovaného plátna.</i>	\$a
opravené	Interné ošetrovanie dokumentu na účely vypožičiavania, ktoré umožňuje rýchlu manipuláciu a ponechanie pôvodných zložiek a obalu. <i>Príklad: oprava chrbta</i>	\$a
pretlač / reprint	Komerčná papierová kópia opätovne vydaná vydavateľom.	\$i, keď \$a=získaná náhrada alebo bude získaná náhrada
reprodukované v analógovej forme	Kopírovanie analógového zvukového alebo video dokumentu do nového analógového (nedigitálneho) formátu. <i>Príklad: ochranné preformátovanie audiokazety na magnetofónové kotúče</i>	\$a

reprodukované tlačou	Vytvorenie papierovej kópie z originálu, mikrofilmu alebo digitálnej kópie. Vyžaduje dodržiavanie štandardov v oblasti uchovávania pre kvalitu papiera a trvalosť obrazu. <i>Príklad: papierová kópia vytlačená z digitálneho súboru a zviazaná; mapa vytlačená z digitálneho súboru; ochranná fotokópia.</i>	\$a
požadované posúdenie stavu	Identifikácia dokumentov, ktoré potrebujú starostlivosť bez toho, aby boli stiahnuté z výpožičného obehu. Používa sa hlavne zamestnancami mimo oddelenia ochrany a konzervácie bez právomoci alebo skúsenosti na prijatie špecifického rozhodnutia o ošetrovaní. Na základe tejto možnosti sa dajú identifikovať dokumenty bez vytvárania fyzického nahromadenia nevybavenej práce pre ochranné ošetrovanie. Výber na ošetrovanie sa potom dá riadiť vytvorením zoznamov z online katalógov s prioritizáciou podľa faktorov ako sú predmetové oblasti s vysokou mierou využívania, typ ošetrovania alebo najskorší dátum. <i>Príklad: kniha so zlepenými stranami kvôli poškodeniu vodou, znehodnotený zväzok</i>	\$a
ponechané	Spravidla slúži ma opísanie naloženia s originálom pri náhrade alebo preformátovaní dokumentu. <i>Príklad: obrazová príloha ponechaná z rozpadnutého krehkého zväzku</i>	\$a
zabalené do zmršťovacej fólie	Ochranný obal, často dočasný, zložený z čistého polyetylénu alebo iného chemicky stabilná baliaca vrstva, v ktorej je zavinený dokument, následne zmrštená teplotou, čím sa vytvorí tesne priliehajúci obal.	\$i, keď \$a=stabilizované
stabilizované	Neinvázne postupy slúžiace na minimalizáciu zhoršenia stavu a zachovanie celistvosti dokumentu. Stabilizácia poskytuje v mnohých prípadoch podporu pre dokument ako dočasný alebo fázový prístup k ošetrovaniu. <i>Príklady: vyčistenie, previazanie plochým motúzom, zabalenie do zmršťovacej fólie</i>	\$a
označkovanie textu	Proces pridávania kódov do digitálneho dokumentu s cieľom dať obsahu sémantickú štruktúru. <i>Príklady: XML, TEI, EAD</i>	\$i, keď \$a=digitálne transformované alebo bude digitálne transformované
presunuté do optimálnych podmienok skladovania	Umiestnenie dokumentu do prostredia, ktoré vyhovuje štandardom pre uchovávacie podmienky čo sa týka relatívnej vlhkosti, teploty, vystaveniu svetlu, kvality vzduchu a pripravenosti na stav núdze pre uskladnenie daného typu materiálu. <i>Príklady: presun do novovybudovaného skladu určeného na dlhodobé uchovávanie</i>	\$a

digitálne transformované	Kopírovanie, konvertovanie alebo vylepšenie digitálneho súboru s výsledkom výroby iného digitálneho súboru. <i>Příklad: následné spracovanie súborov ako je optické rozpoznávanie znakov (OCR), kódovanie textu alebo úprava geografických informácií (georektifikácia), činnosti digitálneho uchovávaní ako sú napr. migrácia z jedného digitálneho formátu na iný alebo emulácia digitálneho formátu</i>	\$a
zaviazané	Použitie plochej bavlnenej “pásky” na ovinutie okolo dokumentu na spevnenie uvoľnených súčastí.	\$i, keď \$a=stabilizované
bude získaná náhrada	Pozrite si “získaná náhrada.”	\$a
bude konzervované	Pozrite si “konzervované.”	\$a
bude digitalizované	Pozrite si “digitalizované.”	\$a
bude masovo deacidifikované	Pozrite si “masovo deacidifikované.”	\$a
bude mikrofilmované	Pozrite si “mikrofilmované.”	\$a
nebude konzervované	Pozrite si “konzervované.”	\$a
nebude digitalizované	Pozrite si “digitalizované.”	\$a
nebude masovo deacidifikované	Pozrite si “masovo deacidifikované.”	\$a
nebude mikrofilmované	Pozrite si “mikrofilmované.”	\$a
nebude reprodukované v analógovej forme	Pozrite si “reprodukované v analógovej forme.”	\$a
nebude reprodukované tlačou	Pozrite si “reprodukované tlačou.”	\$a
nebude digitálne transformované	Pozrite si “digitálne transformované.”	\$a
bude reprodukované v analógovej forme	Pozrite si “reprodukované v analógovej forme.”	\$a
bude reprodukované tlačou	Pozrite si “reprodukované tlačou.”	\$a

bude digitálne transformované	Pozrite si “digitálne transformované.”	\$a
odstránené	Odstránenie/vyradenie dokumentu alebo jeho časti z fondu. <i>Príklad: odstránený krehký text</i>	\$a

Príloha A: Relevantné štandardy a predpisy

1. \$a úkon = “digitalizované” alebo “bude digitalizované”

ISO 3664: 2000 Viewing conditions -- Graphic technology and photography. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 2000.

ISO 12233: 2000 Photography - Electronic still picture cameras -Resolution measurements. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 2000.

ISO 14524: 1999 Photography -Electronic still picture cameras- Methods for measuring opto-electronic conversion functions (OECFs). Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 1999.

ISO 15739: 2003 Photography - Electronic still-picture imaging - Noise measurements. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 2003.

ISO 16067-1: 2003 Photography - Electronic scanners for photographic images – Spatial resolution measurements – Part 1: Scanners for reflective media. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 2003.

ISO 16067-2: 2004 Photography - Electronic scanners for photographic images – Spatial resolution measurements – Part 2: Film scanners. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 2004.

ISO 18906: 2000 Imaging Materials – Photographic films – Specifications for safety film. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 2000.

ISO 21550: 2004 Photography - Electronic scanners for photographic images – Dynamic range measurements. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 2004.

Digital Library Federation/Research Libraries Group/Council on Library and Information Resources. Guides to Quality in Visual Resource Imaging. Washington, DC: CLIR, 2000.

Research Libraries Group. Moving Theory Into Practice. Mountain View, CA: RLG, 2000.

Institute of Museum and Library Services. A Framework of Guidance for Building Good Digital Collections. Washington, DC: IMLS, 2001. <http://www.diglib.org/standards/imlsframe.htm>

Digital Library Federation. Benchmark for Faithful Digital Reproductions of Monographs and Serials. DLF, 2002. <http://www.diglib.org/standards/bmarkfin.htm>

2. \$a úkon = “vložené do obalu”

ANSI/AIIM MS11-1987 Microfilm Jackets. Silver Spring, MD: Association for Information and Image Management, 1987.

ANSI/NISO Z39.77-2001 Guidelines for Information about Preservation Products. Bethesda, MD: NISO, 2001.

ISO 14523: 1999 Photography – Processed photographic materials -Photographic activity test for enclosure materials. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 1999.

ISO 18902: 2001 Imaging materials — Processed photographic films, plates and papers — Filing enclosures and storage containers. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 2001.

Library of Congress. Preservation Specifications and Supply Catalogue. Washington, DC: Library of Congress, 2003. <http://www.loc.gov/preserv/supply/specific.html>

National Archives and Records Administration. Specifications for Housing Enclosures for Archival Records. Washington DC: NARA, 1991-1996.

http://www.archives.gov/preservation/storage/nara_housing_enclosure_specifications.html

3. §a úkon = “mikrofilmované” alebo “bude mikrofilmované”

ANSI/AIIM MS14-1996 Specifications for 16 and 35mm Roll Microfilm. Silver Spring, MD: Association for Information and Image Management, 1996.

ANSI/AIIM MS18-1992 (R1998) Splices for Image Film: Dimensions and Operational Constraints Microfilm. Silver Spring, MD: Association for Information and Image Management, 1998.

ANSI/AIIM MS35-1990 Recommended Practice for the Requirements and Characteristics of Original Documents That May Be Microfilmed. Silver Spring, MD: Association for Information and Image Management, 1990.

ANSI/AIIM MS37-1998 (R1996) Recommended Practice for Microphotography of Cartographic Materials. Silver Spring, MD: Association for Information and Image Management, 1996.

ISO 6200: 1999 Micrographics – First generation silver-gelatin microforms of source documents – Density specifications and method of measurement. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 1999. Related to **ANSI/AIIM MS23-1998** Practice for Operational Procedures/ Inspection and Quality Control of First-Generation Silver-Gelatin Microfilm of Documents. Silver Spring, MD: Association for Information and Image Management, 1998.

ISO 8126: 2000 Micrographics – Duplicating film, silver, diazo and vesicular – Visual density – Specifications and measurement. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 2000. Related to **ANSI/AIIM MS43-1998** Operational Procedures/Inspection and Quality Control of Duplicate Microforms of Documents and From COM . Silver Spring, MD: Association for Information and Image Management, 1998.

ISO 11906: 1999 Microfilming of serials – Operating procedures. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 1999.

ISO 12031: 2000 Micrographics – Inspection of silver-gelatin microforms for evidence of deterioration. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 2000.

ISO 18901: 2002 Imaging materials — Processed silver-gelatin type black-and-white films - Specifications for stability. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 2002.

ISO 18917: 1999 Photography — Determination of residual thiosulfate and other related chemicals in processed photographic materials — Methods using iodine-amylose, methylene blue and silver sulfide. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 1999.

RLG Preservation Microfilming Handbook. Mountain View, CA: RLG, 1992.

RLG Archives Microfilming Manual. Mountain View, CA: RLG, 1994.

RLG Guidelines for Microfilming to Support Digitalizácia: supplement to RLG Microfilming Publications. Mountain View, CA: RLG, 2003.

4. \$a úkon = “previazané”

ISO 14416: 2003 Information and documentation – Requirements for binding of books, periodicals, serials and other paper documents for archive and library use – Methods and materials. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 2003. Related to **ANSI/NISO/LBI Z39.78-2000** Library Binding.

5. \$a úkon = “reprodukové v analógovej forme ” alebo “bude reprodukové v analógovej forme ”

ISO/DIS 18909 Photography – Processed photographic colour films and paper prints – Methods for measuring image stability. Geneva, Switzerland: International Organization for Standardization.

6. \$a úkon = “reprodukové tlačou” alebo “bude reprodukové tlačou”

ISO 9706: 1994 Information and documentation – Paper for documents – Requirements for permanence. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 1994. Related to **ANSI/NISO Z39.48-1992 (R1997)** Permanence of Paper for Publications and Documents in Libraries and Archives.

Informácie a dokumentácia. Papier na dokumenty. Požiadavky na stálosť

ISO 11108: 1996 Information and documentation – Archival paper – Requirements for permanence and durability. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 1996.

ISO 11798: 1999 Information and documentation – Permanence and durability of writing, printing and copying on paper – Requirements and test methods. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 1999.

Jones, Norvell M. M. Archival Copies of Thermofax, Verifax a Other Unstable Records. Technical Information Paper no. 5. Washington DC: National Archives and Records Administration, 1990. http://www.archives.gov/preservation/archival_formats/paper_and_parchment.html#thermofax.html

Library of Congress. Preservation photocopying. Washington DC: LC (undated).
<http://www.loc.gov/preserv/care/photocpy.html>

7. \$a úkon = “stabilizované”

ISO/DIS 18933 Imaging Materials – Magnetic tape – Care and handling practices for extended usage. Geneva, Switzerland: International Organization for Standardization.

8. \$a úkon = “presunuté do optimálnych podmienok skladovania”

ISO 11799: 2003 Information and documentation — Document storage requirements for archive and library materials. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 2003.

ISO 18911: 2000 Imaging Materials – Processed safety photographic films – Storage practices. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 2000.

ISO 18918: 2000 Imaging Materials – Processed photographic plates – Storage practices. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 2000.

ISO 18920: 2000 Imaging Materials – Processed photographic reflection prints – Storage practices. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 2000.

ISO 18921: 2002 Imaging Materials – Compact discs (CD-ROM) – Method for estimating the life expectancy based on the effects of temperature and relative humidity. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 2002.

ISO 18923: 2000 Imaging Materials – Polyester-base magnetic tape – Storage practices. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 2000.

ISO 18924: 2000 Imaging Materials – Test method of Arrhenius-type predictions. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 2000.

ISO 18925: 2002 Imaging Materials – Optical disc media – Storage practices. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 2002.

ISO 18928: 2002 Imaging Materials – Unprocessed photographic films and papers – Storage practices. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 2002.

ISO 18929: 2003 Imaging Materials – Wet processed silver-gelatin type black-and-white photographic reflection prints – Specifications for dark storage. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 2003.

ISO/TR18931: 2001 Imaging Materials – Recommendations for humidity measurement and control. Ženeva, Švajčiarsko : Medzinárodná organizácia pre normalizáciu, 2001.

ISO/DIS 18934 Imaging Materials – Multiple media archives – Storage environment. Geneva, Switzerland: International Organization for Standardization.

Adelstein, Peter Z. IPI Media Storage Quick Reference. Rochester, NY: Image Permanence Institute, 2004.

Lull, William P. a Linda Merk. "Lighting for Storage of Museum Collections: Developing a System for Safekeeping of Light-Sensitive Materials." *Technology & Conservation* vol. 7, no. 2 (Summer 1982): 20-25.

Michalski, Stephan. *Guidelines for Humidity and Temperature for Canadian Archives*. Ottawa, Ontario, Canada: Canadian Conservation Institute, 2000. (CCI Technical Bulletin No. 23)

National Bureau of Standards (NBS). *Air Quality Standards for Storage of Paper-Based Archival Records*. BNSTR 83-2795. Gaithersburg, MD: NBS, 1983.

National Information Standards Organization. *Environmental Guidelines for the Storage of Paper Records*. Technical Report. NISO-TR01-1995.

Reilly, James M. *Storage Guide for Color Photographic Materials*. Rochester, NY: Image Permanence Institute, 1998.

Reilly, James M., Douglas W. Nishimura a Edward Zinn. *New Tools for Preservation/Assessing Long-Term Environmental Effects on Library and Archives Collections*. Washington, DC: Commission on Preservation and Access, 1995.

9. \$a úkon = "iné"

Northeast Document Conservation Center. *Preservation of Library & Archival Materials: A Manual*. Edited by Sherelyn Ogden. Andover, MA: NEDCC, 1999.

RLG Magnetic Media Preservation Manual. Mountain View, CA: RLG [v příprave].